

ROČNÍK XI • ČÍSLO 5
20. ŘÍJNA 2017

TĚŠÍNSKÉ INFORMAČNÍ DVOUMĚSÍČNÍK MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN LISTY

Parkování ve městě

Nová místa rostou na sídlištích

STRANA 2

Řidiči vzpomínají

Vozit lidi bylo za odměnu

STRANY 8 a 9

Babí léto se nám letos příliš nevydařilo, přesto je podzim událostmi doslova nabit. Festivaly, koncerty, promítání, zábava na čerstvém vzduchu i uvnitř, sportovní závody, zahájení hokejové i bruslařské sezony a další akce aktivním lidem nedovolí mít ani jeden víkend volný. Články nebo reportáže z mnoha z nich najdete uvnitř vydání Těšínských listů, které právě držíte v ruce. Užijte si krátké období houbobraní, posledních jablek na stromech, malých pavoučků vznášejících se k novému domovu na dlouhých nitích pavučin a barevných draků na obloze. Vaše redakce

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Vrty prokázaly ropné znečištění: autobusové nádraží to prodraží

Vrty na pozemku pro nové autobusové nádraží prokázaly ekologickou zátěž.

Zemina zde obsahuje naftové a další nevhodné látky a město jako vlastník musí zajistit jejich sanaci. Uvedení do života projektu se proto posouvá, samospráva musí najít zdroje financování, které co nejméně zatíží městskou pokladnu.

Problém je pod zemí

„Rozhodnutí provést geologické průzkumné vrty a hydrogeologický průzkum na dotčeném území bylo správné. Díky tomu jsme zjistili problém ještě v etapě plánování, kdy se na něj můžeme připravit a hledat řešení a také zdroje financování. Pokud by se ekologická zátěž projevila až během kopání základů, mělo by to za následek zastavení stavby se vším, co je s tím spojeno, i nedodržení termínu a hrozbu vrácení dotace,“ uvedl starosta města Český Těšín Vít Slováček. Nový dopravní uzel má vzniknout na území, kde v po-

válečných letech stávala Oseva a objekty ČSAD a předtím továrna na ohýbaný nábytek. Tzn. z pohledu z centra města po levé straně od stávajícího autobusového stanoviště.

Nafta po ČSAD

Ekologická zátěž pochází zřejmě z doby, kdy zde podnik ČSAD až do 80. let minulého století provozoval garáže, dílny a odstavné plochy; podezření je i na znečištění jako pozůstatek po továrně na nábytek, která používala a skladovala řadu fermezí, lepidel a dalších chemických látek.

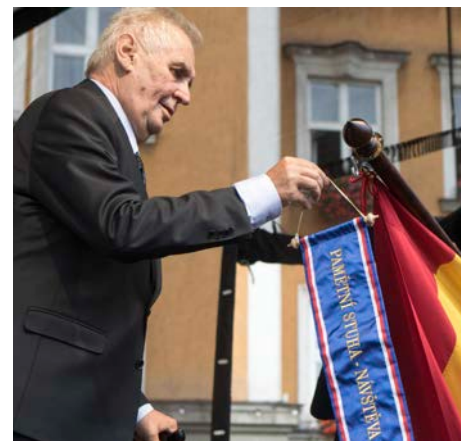
S ohledem na tento problém se projekt rozrůstá a příprava území tak bude mnohem náročnější na čas i finance. „Proto jsme na zářijové radě města rozhodli o rozdělení celé akce na dílčí projekty. Umožní nám to čerpat dotace z různých zdrojů. Na odstranění ekologické zátěže a sanaci zpevněných ploch chceme konkrétně získat podporu z Operačního programu životní prostředí,“ vysvětlil Slováček.

pokračování na straně 6

Přijel prezident

Prezident České republiky Miloš Zeman 6. září navštívil naše město. Zatímco se před dvěma lety setkal jen se studenty v Těšínském divadle, tentokrát se podíval i na radnici, kde ho přijal starosta Vít Slováček. Pobesedoval se zastupiteli a zástupci organizací, na náměstí pak připnul svou stuhu na prapor města a podepsal se do pamětní knihy. Více čtěte na straně 2.

FOTO | WIESŁAW PRZECZEK

Další prezidentská návštěva ve městě

Prezident České republiky Miloš Zeman již podruhé během svého prvního volebního období navštívil naše město. Zatímco jeho manželka se byla podívat na místě vyhořelého kostela v Gutech, hlava státu se v hraničním městě setkala s jeho vedením a poté s občany.

„Každý host má přinášet dary a nevím, jestli vás to potěší, ale dárek, který dávám ze srdce Českému Těšínu, se jmenuje státní vyznamenání pro Jarka Nohavicu. Víím, že mu spousta lidí závidí, ale nezapomeňte, že právě proto, že něco umí, mu závidí zejména ti, kdo ne-

umí nic,“ řekl na náměstí prezident. Pak vyzval občany, aby šli volbám, zdůraznil, aby lidé nečetli noviny a nesledovali televizi. „Jsem jednoznačně pro zvýšení platů učitelům o 15 procent, ne však o 10 procent platů nepedagogických pracovníků,“ uvedl v odpovědi na dotaz jedné z občanek.

Na závěr připnul svou stuhu na prapor města a podepsal se do pamětní knihy. Od starosty Víta Slováčka obdržel darem bibliofilské vydání Těšínského kvítku s vyislovací „těšíňankou“.

Návštěvu doprovázela mimořádná bezpečnostní opatření. (DH)

FOTO | WIESŁAW PRZECZEK

Vyměňte si staré čipové karty

Připomínáme cestující veřejnosti, že se neúprosně blíží termín ukončení platnosti staré čipové karty s logem Veolia Transport. Výměna za novou univerzální kartu ODIŠka za zvýhodněnou cenu bude ukon-

čena dnem 20. 11. 2017. Občané si kartu mohou měnit na předprodejních místech.

MARCELA SIKOROVÁ,
REFERENTKA TAXISLUŽBY
A DOPRAVNÍ OBSLUŽNOSTI

Na sídlištích rostou parkovací místa

Volné plochy pro odstavení automobilů jsou problémem každého města. Tato sídla vznikala v době, kdy se zcela nepočítalo s masivním rozvojem automobilismu a prakticky až dvěma auty v rodině.

V areálu českotěšínského KaSS Střelnice dělníci od září staví nové parkoviště pro osobní vozy u hlavního vjezdu a vstupu do restaurace na západní straně areálu. „Celkem zde bude k dispozici 14 kolmých stání a dvě širší pro držitele průkazu ZTP. Část parkoviště byla z důvodů estetických navržena z vegetačních dílců, další povrchy jsou řešeny s povrchem dlážděným,“ uvedl referent odboru investic Ondřej Vavrys.

Na Slezské ulici před školním statkem, kde se léta parkovalo na rozbahněném plácku, který kdysi sloužil dětem a stával zde i kovový kolotoč, vzniká 23 dlážděných parkovacích stání ze šedé drenážní dlažby (z toho dvě pro ZTP). Od okolních ploch zeleně bude plocha parkoviště oddělena

betonovou obrubou osazenou do výšky max. 10 cm nad úroveň odstavné plochy, aby bylo umožněno parkování vozidel s přesahem přes obrubu. Stavařům zde od začátku komplikovalo práci nepropustné podloží a neodtékající voda.

Nová plocha pro parkování vzniká i na dolní části sídliště Svibice. Parkoviště pro osobní auta u tělocvičny ZŠ Pod Zvonek by mělo být hotovo do konce roku. Bude zde k dispozici 22 parkovacích stání (z toho dvě vyhrazená pro ZTP).

„Na sídlišti Hrabinská, kde jen letos bylo zrealizováno 17 nových parkovacích stání, v rámci stavby „Parkovací stání sídliště Hrabinská – lokalita č. 2“ momentálně budujeme 8 parkovacích stání (parkoviště u Havany), povrch jsme zvolili z vegetační dlažby,“ doplnil referent odboru investic Robin Guziur s tím, že zde mělo podle plánu vzniknout původně 10 míst, avšak s ohledem na přání místních občanů zachovat kaštanovník jedlý (píšeme o něm na straně 4) byla investice omezena. (DH)

PTÁME SE ZA VÁS...

... tentokrát vedoucího investičního odboru Rostislava Rozsypala

Lidé si stále stěžují na vodu v podchodu. Udělalo již město ve své části spojnice pod železnici nějaká opatření?

Na přelomu měsíce května a června letošního roku proběhly práce na provedení sanace izolace dilatační spáry mezi stávajícím podchodem pod Jablunkovskou ulicí a nově vybudovaným podchodem Českých drah. Práce spočívaly v provedení navrtávek stávajících konstrukčních vrstev podlahy, stěn a stropu v těsné blízkosti stávající dilatační spáry podchodu s následným zainjektováním míst, ve kte-

rých byl patrný průsak vody. Pro injektáž byl použit materiál, který při kontaktu s vodou vytvoří gelovou hmotu, plně nahrazující porušené a nefunkční fóliové izolace. Provedením této sanace došlo k výraznému zamezení průsaků spodní vody do podchodu v místě dilatační spáry. Stav průsaků vody dilatační spárou je v současné době průběžně monitorován, přičemž stěžejní období, kdy docházelo k největším průsakům spodní vody, nás teprve čeká a v nadcházejícím zimním období se ukáže, zda provedená sanace splnila očekávání. (RED)

Do oprav zastávek jdou stovky tisíc korun

Na našem katastrálním území je celkem 54 přístřešků chránících cestující na autobusových zastávkách před nepřízní počasí. Každým rokem město zaplatí stovky tisíc za jejich opravy, další desítky pohltí odstranění řádění vandalů.

Zastávka pod Mosteckým kopcem po řádění vandalů.

„Na opravy přístřešků byly v minulém roce vynaloženy finanční prostředky ve výši 255 tisíc korun, letos máme na tento účel v rozpočtu celkem 300 tisíc korun. Mimo opravy jsme vloni vyčerpali finanční prostředky ve výši 190 tisíc korun na výměnu tří přístřešků na zastávce U stadionu na Frýdecké ulici, dvou u školy ve Stanislavicích. Letos to bude částka 130 tisíc korun za dva přístřešky v místní části Horní Žukov, a to na zastávce Rozcestí a U Hlaváčů,“ říká referentka bytového a nebytového fondu Iveta Humeličová. Loni prošly opravou dva přístřešky na ulici Pod Zvonek u požární zbrojnice, jeden na Jablunkovské ulici na zastávce Zámeček a dva na Slovenské ulici.

Letos prošly nebo ještě projdou celkovou opravou přístřešky na Jablunkovské ulici, zastávce Rozcestí, Pod Zvonek - Škola, Nová Tovární - Walmart, dvě v místní části Mistřovice - Na Fibakovce, na Karvinské ulici - Perex a Na Vyrubaně v místní části Stanislavice.

Opravovat se bude i zastávka v Mistřovicích.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Ve vlastnictví města je 47 přístřešků, sedm uhradila a provozuje společnost euroAWK za účelem umístění a provozování reklamy na pozemcích města. „Co se týče vandalismu, tak z velké části se

jedná o pouze graffiti nebo rozbitá skla a polykarbonáty v konstrukci. Částka za jejich odstranění se pohybuje v řádech několika desítek tisíc korun za rok,“ doplnila Humeličová. (DH)

Okolo Těšína se sokoly

Tělocvičná jednota Sokol Český Těšín uspořádala již 3. ročník populárního cyklistického a pěšího pochodu Okolo Těšína se sokoly. Akce se zúčastnilo 40 cykloturistů a 26 pěších turistů z celé České republiky, Polska i Slovenska. Cílem byla chata U Rybá-

řů na Těšínské přehradě, kde účastníci obdrželi pamětní list, občerstvení a malé upomínky od sponzorů akce. Chtěl bych tímto poděkovat sponzorům této akce, mimo jiné městu Český Těšín, a doufám v zachování přízně i v příštím roce. PETR FRIEDRICH

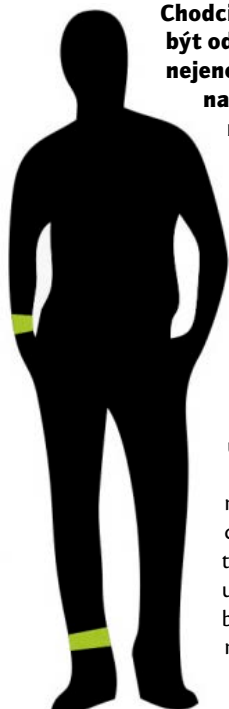
Známe výtěžek z Benefice!

Letošní Benefice pod modrým těšínským nebem přinesla kromě diváckých zážitků i konkrétní peníze pro dobrou věc. V pátek 15. září večer převzaly příspěvky sponzorů dámy zastupující Slezskou diakonii, Charitu Český Těšín a Mateřské centrum Šťastné

srdce. Na ploše náměstí se pak během hudebních produkcí vybralo 10 200 korun, které si tyto organizace rozdělí. Pro diváky zazpívali Janek Ledecký se svým bandem, herci Těšínského divadla, Pavel Callta a zpěvačka Debby. (DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Reflexní prvky. Kde a jak?

Chodci mimo obec za snížené viditelnosti musí být od loňského roku viditelně označení, a to nejenom za tmy musí mít reflexní prvky, ale také například za svítání, soumraku, mlhy, sněžení či silného deště.

V Českém Těšíně je situace taková, že již většina reflexní prvky používá, ale v mnoha případech špatně. Jedná se zejména o reflexní prvky, které jsou upevněny na batohách, kabelkách apod. a jsou viditelné zezadu - a to nestačí, protože osoba pohybující se po cestě musí být viditelná pro ostatní (tzn. zepředu i zezadu). A jelikož nejrizikovější období pro chodce je před námi (statisticky nejvíce nehod chodců připadá na listopad), uvádíme pro připomenutí tuto základních radu:

Reflexní pásku je nejlépe umístit nad zápěstí nebo nad kotník (případně na obě místa) a straně přivrácené ke středu vozovky. Za zhoršené viditelnosti totiž řidiči nejlépe vnímají chodce s reflexními doplňky umístěnými na pohyblivých částech těla (elektrická baterka nenahrazuje reflexní prvky, je jenom doplněk, který je zejména za mlhy velice vhodný).

PETR GLAIC, MANAŽER PREVENCE KRIMINALITY

REPRO | TĚŠÍNSKÉ LISTY

Vyplňte dotazník, čeká vás dárek

Vybrané domácnosti našeho města budou přizvány k účasti na významném vědeckém výzkumu, který přinese dosud neznámé pohledy na společenské vztahy v české společnosti. Výzkum v rámci Mezinárodního programu sociálního výzkumu ISSP připravili odborníci z Akademie věd ČR a bude v něm osloveno 4500 náhodně vybraných domácností z celé ČR. Dotazování provedou vyškolení tazatelé společnosti MEDIAN. Vybra-

né domácnosti v našem městě by měly navštívit poprvé v termínu 15. 9. - 10. 11. 2017 a pak znovu v dalších termínech až do konce listopadu 2017.

Výzkum je anonymní a pořádají ho renomované vědecké instituce. Poznatky budou sloužit českým i zahraničním vědcům a mohou být základem pro zlepšování sociální politiky. Vyplnění dotazníku s tazatelem trvá přibližně 40 minut. Účastníci výzkumu obdrží malý dárek (RED)

Kde v našem městě dozrává kaštanovník?

Zřejmě jediný kaštanovník setý (jedlý) na veřejném prostoru v našem městě bohatě rodí již léta na sídlišti Hrabinská. Podle všeho jej zde před mnoha lety vysázeli sami občané a pečlivě si jej hlídají.

Kaštanovník setý (*castanea sativa*) není příbuzným našeho kaštanu čili jírovce koňského nebo maďala. Jeho plody mají vyšší kalorickou hodnotu než brambory. Podávají se pečené, jako slané náplně, kaše, nasladko se šlehačkou či kandované.

Ze stromů kaštanovníku se získává tanin. Z něj se vyrábí extrakty pro farmakologii, výživu zvířat, výrobu alkoholu a kožedělný průmysl. Tanin má příznivý vliv na zdraví pro svoje detoxikační, protizánětlivé a stahující účinky. Kaštanovník setý pochází ze Středomoří, ze severní Afriky a Blízkého východu.

Přesné datum, kdy byly kaštanovníky do našich krajů dovezeny, není přesně známo, ale první sazenice pravděpodobně přivezli již římsí vojáci. Podle další verze turečtí nájezdníci. Jisté je, že tato dřevina se v našich krajích vyskytuje již po staletí, může zde prosperovat a plodit.

Přestože je tento strom v našich krajích znám poměrně dlouhou dobu, jsou u nás pouze tři kaštanky a dále pak desítky samostatných stromů převážně v zámeckých parcích a zahradách. Kaštanky byly mnohdy zakládány za účelem zajištění potravy místnímu obyvatelstvu pro případ hladomoru.

Strom se může dožít věku 500 až 600 let, ve střední Evropě kolem 200 let, v západní Asii až celé milénium.

Na Slovensku je kaštanovník pěstován mnohem více, v Česku nejstarší jedinci rostou v chomutov-

Plody kaštanovníku jedlého jsou vyhledávanou pochoutkou. FOTO | ARCHIV

ské kaštance založené v 17. století jezuiti. Její rozloha je okolo dvou hektarů a největší stromy mají cca 350 let. Nejstarší doložená zpráva o stromech v kaštance u Kamenového jezera nedaleko Chomutova pochází od Balbína z roku 1679 z *Miscellanea historica regni Bohemiae*. Další kaštanka z roku 1776 je v Nasavrcích v okrese Chrudim, kde největší zdejší strom „Knižák“ má obvod kmene 534 cm.

Kaštanovníky se u nás vyskytují převážně do nadmořské výšky kolem 500 m. Nejvýše zjištěnou lokalitou kaštanovníku je u nás lokalita Nejdek v okrese Karlovy Vary, kde kaštanovníky prosperují v nadmořské výšce 678 m n. m. na stráni u hotelu Krásná vyhlídka.

Čtenáře, kteří by chtěli získat nové odrůdy kaštanovníku jedlého nebo si přečíst více o tomto stromu, odkazujeme na odborné stránky www.jedlykastan.cz. (DH)

Badmintonový oddíl TJ Slavoj Český Těšín provádí nábor chlapců a děvčat třetích, čtvrtých a pátých tříd.

Tréninky probíhají v tělocvičně Albrechtovy střední školy na Tyršově ulici, a to v pondělí a čtvrtek vždy od 16 do 17 hod. Informace podá Petr Šářec na tel. číslo 605 201 043.

Feldenkraisova metoda v Českém Těšíně

Je možné pohybem, jeho zkoumáním a uvědomováním si v různých časoprostorových souvislostech ovlivnit kvalitu nejen pohybu, ale i samotného žití? Ano, protože...

Pohyb je život. Život je proces... Zlepšete kvalitu procesu a změníte kvalitu samotného života...

Celý dlouhý rok probíhaly pravidelné workshopy Feldenkraisovy metody ve středisku Lydie Slezské diakonie. V novém školním roce by workshopy měly probíhat

už 2x měsíčně v malé tělocvičně v základní škole na Komenského ulici. Vedla je pracovnice Slezské diakonie Irena Molin, která tuto metodu studuje v Německu. Její učitelkou je Mia Segal, dlouholetá a hlavní asistentka Moshe Feldenkraise.

Feldenkraisova metoda je celosvětově uznávána pro pozoruhodnou schopnost zlepšit vzpřímený postoj a držení těla, jeho flexibilitu a koordinaci. Využívá organického učení,

aby nás osvobodila od zvykových vzorců – pohybových stereotypů, a tak umožnila vznik a přirozený rozvoj vzorců nových. A to jak fyzických, tak psychických. Osvědčuje se v oblasti umělecké, ve vrcholovém sportu a v neposlední řadě i v případech léčení různých druhů pohybového omezení, chronických tenzí a bolestí i vývojových poruch.

Kontakt je na tel. číslo 739 600 182 nebo e-mailem na i.molin@seznam.cz. (RED)

Vítání občánků na radnici si rodiče dětí nenechají ujít

Vítání občánků probíhá v našem městě jednou měsíčně (mimo prázdniny). Za poslední roky registrujeme stále větší zájem novopečených rodičů zúčastnit se

této slavnostní akce. Pro většinu je to slavnostní chvíle, která zřejmě nahrazuje křtiny, ale přicházejí i lidé, kteří si dítě nechali pokřtít. Je to rodinná událost, kdy je dítě

slavnostně uvedeno do řad občanů, přicházejí někdy i prarodiče, dokonce další rodina, mnohdy ze zahraničí. „Zde máme signály, že se tento zvyk zahraničním ná-

vštěvám líbí. Máme zde vícečetné rodiče, kteří si vítání občánků nenechali ujít ani jednou,“ uvedla referentka Alice Loseová.

(DH) FOTO | ARCHIV

Majitelé zanedbaných budov dostali dopis s výzvou

Zárijová rada města Český Těšín odsouhlasila dopis majitelům zanedbaných budov na Hlavní třídě. Důvodem je neutěšená prezentace této ulice, která podle kritiků připomíná asijský bazar. Někteří z nich reagovali hned a začali se zajímat o dotační tituly.

„Jde o součásti městské památkové zóny a tepnu propojující historické středy obou Těšinů, vstupní bránu do České republiky. Proto by měl vzhled Hlavní třídy respektovat tyto zásadní aspekty a vizuální stránka by měla být toho deklarácí,“ píše se v dopise. Kromě toho městský kurýr

rozvezl dopis i nájemcům obchodů. Dokument obsahuje žádost o vyčištění výloh a odstranění neplatných či zbytečných reklam, plachet, plakátů a prosbu o zvážení nutnosti propagace alkoholu a pokud možno odstranění cedulí s textem „originál alkohol“ a podobných.

Podle zástupců města tato situace nastala po privatizaci nebytových prostor do soukromých rukou. „Často se nejedná o stavebně nedostačující stav, ale spíš zanedbanost běžné údržby. Zatímco někteří majitelé se o nemovitosti v místě starají příkladně, jiní o ně příliš nejeví zá-

jem a nechávají na nich viset třeba pět let staré neaktuální silvestrovské plakáty,“ uvedla místostarostka města Gabriela Hřebacková.

Mohou získat dotaci na opravu

Letos mohli majitelé domů v centru města, jež se v roce 2014 staly součástí památkové zóny, získat od města až 200 tisíc na opravy drobných architektonických prvků. O peníze se přihlásil jeden zájemce, kdy společenství vlastníků získalo příspěvek na renovaci secesních výkladců a dveří. „Několik lidí nás ale oslovilo po vypršení termínu. Plánu-

jeme opakování programu i v příštím roce a je možné, že dojde i k navýšení částky,“ doplnila referentka památkové péče Beata Křenková. Podle ní už evidují několik zájemců o tento dotační titul, například na renovaci zajímavých vstupních dveří.

„Dobré příklady táhnou. Jsem přesvědčena, že s tím, jak soukromí vlastníci, kteří mají ke svému vlastnictví pozitivní vztah, nádherně rekonstruují své objekty, že i s naší podporou se podaří vrátit středu města punc výjimečné krásy,“ doplňuje Hřebacková. (DH)

Podzimní výuka na dopravním hřišti začala už v září

Ani po prázdninách neleží dopravní hřiště ladem. Stejně jako v předchozích letech, tak i v letošním roce začala v září podzimní výuka na dopravním hřišti, která je tentokrát určená pouze pro žáky 4. tříd.

Žáci si tak můžou „nanečisto“ natrénovat základní pravidla jízdy na kole. Na základě teoretické přípravy, praktického výcviku a úspěšným závěrečným přezkoušením pravidel provozu na pozemních komunikacích formou testu budou děti na jaře bojovat o získání Průkazu cyklisty. V podzimní části výuky na dopravním hřišti mají tak poslední možnost vypilovat své nedostatky a v klidu a bezpečně nacvičit situace

na silnici, seznámit se s dopravními značkami, nebo vyzkoušet si jízdu křižovatkou. Jsou to právě žáci čtvrtých tříd, kteří usilují o získání Průkazu cyklisty, a to proto, že Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích ve znění pozdějších změn a doplnění, určuje minimální věkovou hranici pro samostatnou jízdu na silnici, a to na 10 let (mladší 10 let smí na těchto komunikacích jet na jízdním kole jen pod dohledem osoby starší 15 let) a tohoto věku většina žáků dosahuje ve 4. třídě základní školy.

GABRIELA CHNÚRIKOVÁ,
PREVENTISTKA MĚSTSKÉ POLICIE

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

ČTYŘI OTÁZKY K ZVYŠOVÁNÍ PLATŮ VE ŠKOLSTVÍ PRO...

Náměstkyně hejtmana našeho kraje pro školství a sport a místostarostu Českého Těšína Stanislava Folwarczného

Pedagogičtí pracovníci dostanou přidáno 15 procent k platů, zatímco to nějak obecní rozpočty, nebo v případě středních škol krajskou pokladnu?

Pokud ano, tak pouze okrajově. Žřizovatelem základních škol jsou

sice obce a středních kraje, jedná se však o státní zaměstnance a stát musí na tuto položku pamatovat. Obce ze svého přispívají pouze například na část úvazků nebo platí některé pracovníky. Děje se tak v případě, kdy nejsou naplněny třídy a obec chce školu přesto udržet, to se Českého Těšína netýká. My jako město platíme pouze chůvy v odděleních pro dvouleté děti nebo přispíváme na platy učitelek v městnanecké mateřině.

Prezident Zeman na ploše českotěšínského náměstí podpořil zvýšení platů pedagogů, současně však nesouhlasil s přidáním deseti procent nepedagogickým pracovníkům. Co o tom soudíte?

S druhým názorem zásadně nesouhlasím. Pokud by ve školách nedosta-

li přidáno i školníci, uklízečky a kuchařky, ale i účetní a další personál, pak platové nůžky by se ještě více rozvěřily a uvrhly by je do provozního chaosu. Problém se týká hlavně škol ve městech, kde je bohatá nabídka trhu práce. Ředitelé zde tabulkovými platy nemohou konkurovat firmám a za patnáct tisíc korun hrubého nejsou schopni sehnat šikovného školníka, který dovede najednou zvládat několik profesí.

A zvýšení platů učitelům?

S tím samozřejmě souhlasím, i když je otázka, zda je to dost a zda to zvýší prestiž povolání a dětem zajistí kvalitní kantory. Je třeba zdůraznit, že ve školství je peněz dost, bohužel se promrhaly na nesmyslné projekty. Největší část financí „projedla“ inkluze, která uvrhla základní

vzdělávání do rozkladu a není přínosem pro celek, ale ani pro většínu těžce vzdělatelných dětí. Ředitelé mají stále menší samostatnost a místo pro kreativitu, zato jsou zavaleni nesmyslným papírováním.

Jak z toho ven?

Vždy jsem prohlašoval, že nejlepším ministrem školství bude ten, který rok po zvolení do funkce nebude chtít uvést do života nějakou revoluční změnu. Ovšem nyní bych si přál nějakou silnou osobnost typu Václava Klause mladšího, který má jasné představy o školství, umí je srozumitelně formulovat, a hlavně je praktik, který si prošel všechny stupínky a vedl velkou školu. Nikoliv politik, právník nebo ekonom, jehož jedinou zkušeností ze školství byla ta z pozice žáka. DOROTA HAVLÍKOVÁ

Vrty prokázaly ropné znečištění: nádraží to prodraží

pokračování ze strany 1

Vyčištění a odvodnění území

Prvním je projekt „Sanace kontaminace (ekologické zátěže) – Centrální dopravní terminál Český Těšín a Parkoviště P+R – Sanace vážně kontaminovaných lokalit“. Odhad celkových výdajů je zde stanoven na 46 510 000 Kč, dotace činí max. 85 % celkových způsobilých výdajů, tj. 39 533 500 Kč, podíl města by byl 6 976 500 Kč. Dalším je „Revitalizace zpevněných ploch – Centrální dopravní terminál Český Těšín a Parkoviště P+R – Hospodaření se srážkovými vodami v intravilánu“. Odhad celkových výdajů činí 23 908 000 Kč, dotace dosahuje max. 50 % celkových způsobilých výdajů, tj. 9 110 000 Kč, podíl města včetně nezpůsobilých výdajů je 14 798 000 Kč.

Cena projektu celkem

Celkové výdaje projektu i se stavbou autobusového terminálu, výpravní budovy s čekárnou, parkovištěm, systémem pro bezpečné odstavení kol, odpovídajícím označením a další infrastrukturou se vyhouply na 134,9 milionu korun, podíl města je po odečtení dotací 32,2 milionu korun. „Naším záměrem je vybudovat přestupní uzel namísto

stávajícího autobusového stanoviště, které je dnes neestetické a neplní svůj účel tak, jak by mohlo. Chceme pojmut stanoviště a železniční nádraží do konceptu moderního centrálního dopravního terminálu, který v sobě spojí přívětivé autobusové nádraží s čekárnou a sociálním zázemím pro cestující i řidiče. Na něj by mělo navazovat záchytné parkoviště P+R podle anglického označení

Park and Ride. Celý prostor chceme doplnit o zeleň, která má ve městě nejen funkci estetickou, ale i ekologickou,“ říká místostarosta Českého Těšína Stanislav Folwarczny a připomíná, že stávající autobusové stanoviště má více než půlstoletí.

Ideální lokalita

Uvedení projektu do života umožní kombinovat zaparkování automobilu na okraji města s městskou hromadnou dopravou nebo pěší pochůzkou dál za cílem cesty. V tom se jeví lokalita jako ideální, jelikož dojíždějící mohou přesednout na vlak, autobus nebo se krátkou několikaminutovou procházkou rychle dostanou na zvolenou adresu v centru města. Vizualizaci i konkrétní řešení, stejně jako výsledkům projektových žádostí se budeme věnovat v dalších číslech TL. (DH)

Samotná výstavba dopravního terminálu zahrnuje:

- výstavbu přestupního uzlu
- vybudování pěších tras
- vybudování odbavovací budovy
- úpravu a doplnění zeleně
- veřejné osvětlení a mobiliář
- související napojení na inženýrské sítě a jejich přeložky
- vybudování odstavných a parkovacích ploch (P+R)

První autobusy začaly jezdit v Těšíně ve 20. letech minulého století

Za předchůdce autobusové dopravy ve městě se dá považovat automobil pro deset osob, který začal v květnu 1908 zajišťovat spojení mezi tehdy ještě jednotným Těšínem a Bielskem.

Deník Dziennik Cieszyński ho 19. května téhož roku přirovnal k omnibusu (nekolejové vozidlo tažené koňmi a určené pro veřejnou hromadnou dopravu po stanovené trase podle jízdního řádu), který však jezdí na benzín. Klasické autobusy se objevily v obou částech města ve dvacátých letech minulého století.

Rudolf Tomanek rozjíždí podnikání

Jak je možné se dočíst v publikaci Jiřího Nováka Český Těšín ve staré fotografii, na dnešní Dukelské ulici vyrostla kolem roku 1910 malá továrna, ve které se vyráběly různé hnací řemeny, kožená těsnění a další obdobné výrobky. V době vybavených dílnách, vytápěných ústředním topením, zde pracovalo na dvacet dělníků. Krátce po rozdělení

města byla továrna zrušena a budovy se přestaly využívat.

V roce 1924 komplex zakoupil Pavel Tomanek, majitel větší rolnické usedlosti ve Svibici, pro svého syna Rudolfa, vyučeného automechanika. Po nutných opravách a vybavení potřebným zařízením byly v následujícím roce uvedeny do provozu Dílny na opravy motorových vozidel – Auto Tomanek. Prováděly opravy automobilů a motocyklů řady domácích a některých zahraničních značek jako Tatra, Škoda, Praga, Walter, Aero a další.

Kromě toho firma provozovala obchod se součástkami a příslušenstvím pro auta a jízdní kola na Viaduktové ulici. Když společnost Naftaspol postavila na této ulici první benzinovou čerpací stanici v Českém Těšíně, její obsluhu převzal Rudolf Tomanek. Za to měl z každého prodaného litru benzínu podíl na zisku.

Přeplněné autobusy

Tomanek získal také koncesi ke zřízení dvou autobusových linek. Na první mezi Českým Těšínem a Třin-

Bývalá Kohnova továrna v letech 1952-1953.

cem jezdil autobus osmkrát denně. Vyjížděl z českotěšínské Saské kupy od restaurace Partyka (kdysi U Huberta, nyní Radegastovna Partyka). Konečnou stanicí byl hotel restaurace Šancer v Třinci (Hotel Szancer, kde se nacházela i restaurace či hospoda, stával v místech dnešního autobusového nádraží v Třinci, v místě podzemního průchodu do železáren. Byl zbořen zřejmě v 60. letech minulého století).

Linku nejprve obsluhoval vůz značky Praga RN, později Tatra 27 s kapacitou třiceti cestujících. První vozidlo dodala společnost Českomoravská-Kolben-Daněk, druhé kopřivnická Tatra. Jízdné z Českého Těšína do Třince stálo pět tehdejších korun. Zhruba tři sta cestujících, kteří pracovali u třineckých zaměstnavatelů, mělo sjednáno

společné roční paušální jízdné za 15 tisíc korun.

Druhá autobusová linka umožňovala čtyřikrát denně okružní jízdu na trase Český Těšín - Těrlicko - Třanovice - Český Těšín. Autobus vyjížděl od českotěšínské radnice. Vůz dodala pražská firma Walter.

Tomanek si na nezáměr cestujících nemohl stěžovat. Podle dobového tisku ze srpna 1930 se často stávalo, že na autobus přijíždějící z Těrlicka čekalo na zastávce v Horním Žukově až třicet lidí. Jelikož dopravní prostředek přijel přeplněný, zájemci o svezení museli jít do Těšína pěšky.

Autobusovou dopravu přebírali Němci

Rudolf Tomanek zastupoval také kopřivnickou Tatru na téměř celém území českého Těšínska. Zajišťoval

Autobusové stanoviště v roce 1961.

FOTO | FOTOPOLSKA.EU

Autobusové stanoviště na počátku šedesátých let.

FOTO | FOTOPOLSKA.EU

opravy automobilů této značky, které ve třicátých letech už vlastnila řada československých firem a úřadů, například Velkoobchod s potravinami, tiskárna Kutzer, uhelné sklady a další. Jen soukromých vlastníků bylo zatím poskrovnu. Tatra si většinou mohli dovolit jen nejlépe placení zaměstnanci Třineckých železáren.

V roce 1938 došlo k připojení české části Těšínska k Polsku. Tehdy Tomankovi byla odňata koncese a předána polské firmě Molin z Těšína. Jan Molin zajišťoval spojení z Těšína do Wisły, Zebrzydowic a Bielska a také mezi Skoczowem, Wislou, Istebnou a Katowicemi. Po převzetí Tomankovy koncese zprovoznil nové linky do Tyry, Vojkovic, Karviné a Jablunkova. Z Jablunkova autobusy pokračovaly ještě do Jaworzynky, Istebné, Wisły a Katowic. Podle publicisty Krzysztofa Imielského vlastnil koncem třicátých let Molin až 46 autobusů. Po vypuknu-

tí druhé světové války většina z nich posloužila k evakuaci civilistů na východ. Molina zatkl německý nacisté a poslali do koncentračního tábora, odkud se už nevrátil. Autobusovou dopravu poté zajišťovala německá firma Deutsche Reichpost.

Naopak Tomanek přišel během nacistické okupace o zastoupení Tatra ve prospěch německé společnosti Auto Union. Po osvobození se v dílnách několik měsíců opravovaly vozy pro sovětskou armádu, pak i pro veřejnost. Později firma přešla pod národní správu. (Dnes je opět na stejném místě zastoupení Tatra.)

Zrod firmy Jacob & Josef Kohn

Počátkem šedesátých let dvacátého století skončila výstavba autobusového stanoviště v Českém Těšíně. Podle dostupných informací bylo nedlážděné, pouze se zpevněnou plochou. V 19. století měl v těchto místech stávat kasárenský dům, sloužil potřebám budoucích důstoj-

níků c. k. armády. Alespoň se to uvádí v již zmíněné publikaci Jiřího Nováka Český Těšín ve staré fotografii. Jednalo se o osmileté až osmnáctileté chlapce, kteří využívali také dnes už bývalé vojenské cvičiště na pomezí Mostů a Dolního Žukova (pole přes Frýdeckou ulici naproti Donghee, nyní součást Svibice).

V roce 1849 židovský podnikatel Jacob Kohn a jeho syn Josef založili ve Vsetíně továrnu na ohýbaný nábytek. Časem firma Jacob & Josef Kohn zřídila několik dalších závodů, například v Jičíně, v Krakově a kolem roku 1870 i v Těšíně mezi ulicemi Frýdecká a Jablunkovská. Kasárenský dům se stal její součástí.

S firmou Jacob & Josef Kohn spolupracovala řada významných architektů, například Josef Hoffmann, spoluzakladatel Sdružení výtvarných umělců Rakouska – Secession a zakladatel Wiener Werkstätte (Vídeňské umělecké dílny). Jedna z jeho navržených židlí vyrobených

přímo v těšínském závodě se nachází v prestižním County Museum of Art v Los Angeles.

Ostatně ohýbaný nábytek od firmy Jacob & Josef Kohn je možno zhlédnout v řadě dalších muzeí, například v Museum of Modern Art v New Yorku či Musée d'Orsay v Paříži. MAK – Rakouské muzeum užitého a současného umění ve Vídni vlastní rozsáhlou nábytkářskou kolekci se stálou expozicí ze závodů Gebrüder Thonet a Jacob & Josef Kohn. Zdařilé exponáty vlastní i muzea v obou Těšínech. Nábytek z Kohnových závodů je populární natolik, že se dodnes prodává i na aukcích.

Po válce začala výroba zanikat, budovy se začaly bourat nebo sloužily jiným účelům, například jako sklady obilovin, autoopravna a další. Do dnešního dne zůstal z obrovských závodů jediný menší objekt sloužící jako dětská poliklinika.

ČESLAV GAMROT

Stanoviště se dlouho topilo v blátě a v autobuse v zimě mrzlo

Ještě dlouho po válce město autobusové stanoviště nemělo. A i později to byla léta pouze zpevněná plocha.

Jeho dnešní prostor byl po únoru 1948 vyčleněn pro výstavbu obrovského objektu, který měl sestávat z budovy pro divadlo, kulturního domu s koncertním sálem a přednáškovými síněmi, knihovny, hotelu s kavárnou a restaurací. Sám jsem držel čestnou stráž u poklepání základního kamene. Kvůli tomu se dokonce

zbourala většina budov v majetku původní společnosti na ohýbaný nábytek Thonet Mundus, ale ze stavby této monstrbudovy nakonec sešlo.

Stanoviště vzniklo až v 60. letech minulého století, ale ještě dlouho byl jeho prostor hliněný, nezpevněný, kde se po deštích tvořilo bláto a louže. Pouze nástupní místa byla zpevněna asfaltem.

Pro nás, co jsme dojížděli do práce v Třineckých železárnách, byla zastávka na křižovatce ulic Ostřavské a Viaduktové, přímo před

dnešní optikou. Vlastně to žádná zastávka v dnešním slova smyslu nebyla, nastupovalo se přímo ze silnice. Cestujících bylo vždy hodně, v autobuse jsme se tlačili, aby nás vůbec všechny pobral. Na nejméně frekventovanějších linkách jezdila taková ta zaoblená Škoda i s návesem. Ve voze měl řidič nějaký naftový píček, ale v návesu se netopilo vůbec. V zimě při mrazech měl vůz zcela zamrzlá okna, nohy téměř přimrzaly k podlaze a jedinou možností se zahřát bylo se pěkně na sebe přitisknout.

Další zastávka byla až na Svibici. Do Třince pak byly ještě další zastávky Konská-Chaloupky, pak před nynějším novým mostem byla odbočka vpravo kolem železniční strážní budky, u závor do železáren a u hospody Kowalik, pak kolem zbouraného kostela v Konské u ředitelství TŽ a poslední konečná bývala ve městě u bývalého hotelu Central (nyní u stanoviště autobusů).

Do železáren se jezdilo odbočením v dnešní Konské za novým mostem, byla tam brána a strážní budka.

STANISLAV VINCOUR

TVÁŘE UMOUNĚNÉ A RUCE OD ŠMÍRU, PŘESTO ŘIDIČSKÁ HONORACE

Emeritní řidiči vzpomínají na svou službu

Začínali řídit autobus v době, kdy vozy neměly topení, byly poruchové a šofér tak byl současně i automechanikem.

Směny trvaly 24 hodin a spali po noclehárnách. Přesto říkají, že by neměnili. Jejich povolání mělo prestiž a pro lidi byli „našými šoferkami“, kteří v době, kdy auto bylo luxusem, zajišťovali jejich spojení s okolním světem.

Oba pánové začali pracovat v této profesi v 60. letech minulého století a dnes jsou oba ve výslužbě. Miroslav Tkačík byl profesionál, který na vojně dělal instruktora autoškoly a po svlečení vojenské uniformy oblékl hned autobusáckou. Jan Machač napřed jezdil na nákladním voze pro Těšínskou mlékárnu, kde nastupoval každý den ve 23 hodin. Nejobtížnější byly sobotní směny. „Autobus, to byla pro profesionálního řidiče nejvyšší meta. Napřed se jezdilo malé, potom velké nákladáky, následně s vlečkou, a teprve pak se mohlo usednout za volant autobusu. Ty peníze nebyly nijak velké, ale vozit lidi, to bylo za odměnu, byla to prestiž,“ říká Machač.

Vajíčko neboli knedlík

Oba pánové napřed usedli za volant Škody 706 RO (rekonstruovaný omnibus, který byl vyvinut během druhé světové války). Později vyfasovali Škodu 706 RTO (rámový trambusový osobní). Tomu se pro jeho tvar přezdívalo „vajčko“, „okurka“ nebo „knedlík“. Interiér vozu byl obložen umakartem, střecha dřevovláknitými děrovanými deskami, karosérie byla oplechována. Až mnohem později přesedlali na Karosy.

„RO mělo lepší pérování, RTO bylo lepší na údržbu. Už mělo vzduchové

posilování a řidič měl u obou modelů své dveře, což je velká výhoda a dnešní autobusy je často nemají. Jinak jsme si tehdy běžné opravy museli zajistit svépomocí. Nářadí bylo nutné v každé kabině a my si museli pravidelně kasat rukávy,“ říká Tkačík. Shodují se, že nejvíce problematické byly vstřikovací trubky z čerpadla do motoru. Jak se motor mohutně třepal, dostávaly otřesy zabrat a stále praskaly. „Náhradní jsme si tvarovali sami a běžně se stávalo, že jsem vyměnil i tři za směnu. Také se často měnily žárovky, dnes si řidiči nedoplňují ani vodu v chladiči,“ připomíná Machač.

Po směně jako z rubání

Samostatnou kapitolou bylo topení. RO bylo vybaveno takzvanou saharou. „Byl to otvor směrem ke chladiči, odkud se nasával teplý vzduch do vnitřku autobusu. Po zapnutí byl celý interiér vozu přesycený naftou a my jsme často večer vypadali tak umouněně, jako bychom vyfárali s horníky, které jsme vozili,“ smějí se oba. Protože nezávislé naftové topení přišlo až koncem výroby této řady, často si řidiči vyráběli topení svépomocí v dílnách. RTO už mělo topení z výroby, ale jen na levé straně vozu.

Promrzlý vlečňák

Tyto škodovacké autobusy jezdily na nejvytíženějších trasách i s přívěsem jako tzv. vlečňák. Zde byla nezbytná průvodčí, která na zastávkách pobíhala mezi hlavním vozem a vlečkou. Starší typ vleku byl bez topení, hlavně v zimě v něm cestující pěkně promrzli, novější už měly samostatné topení. Vlečky se používaly do 70. let 20. století.

K jejich ústupu došlo zejména po nástupu kloubových vozů, které

Tak to vypadalo, když člověk nastoupil do autobusu v 60. letech.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

byly praktičtější z hlediska odbavování cestujících, bezpečnosti i samotného ovládání. Hlavní výhodou přívěsů však zůstává možnost jejich odpojení v době nižší přepravní potávk. Nyní je autobusový přívěs legislativou České republiky zakázán, ačkoliv v některých evropských zemích možný je.

Průvodčí

Průvodčí jezdily na Těšínsku na trasách z Českého Těšína do Orlové, Karviné, Třince, Ostravy, Vítkovic nebo mezi Komorní Lhotkou a Kar-

vinou či Třincem a Suchou. „Pro řidiče to bylo komfortnější, nemusel se starat o cestující, počítat tržbu, mohl se věnovat řízení a opravám autobusu. Průvodčí měly stejné směny jako řidiči a také mnohdy přespávaly po noclehárnách,“ shodují se oba.

Nocovny

V budově vedle dětské polikliniky (později zde byl automotoklub Svazarmu a dole hospoda U hrocha) byla v prvním patře nocležna pro řidiče autobusů a průvodčí. Pokoje

Autobusy Škoda RTO – českotěšínské stanoviště v 60. letech minulého století

FOTO | FOTOPOLSKA.EU

Milionář Jan Machač – půldruhého milionu kilometrů bez nehody. Odměnou byl týden v lázních a fotka na firemní vývěsku.

FOTO | ARCHIV JANA MACHAČE

zde byly po 15 lůžkách a jediným dalším vybavením byl věšák a umývadlo. Záchody byly na chodbě. Osprchovat se mohli ve starých garážích. Tak se nocovalo až doby, kdy vznikla nová budova ČSAD v Jablunkovské ulici, v prvním poschodí byly k dispozici dvoulůžkové pokoje.

„Měli jsme totiž 24hodinové směny. Když jsem začal jeden den v 5.30, vrátil jsem se domů v 7.30 další den. Poslední spoje odjížděly z Karviné a Vítkovic o půlnoci. Žádné kotouče, které dnes hlídají povinný odpocinek šoférů, nebyly,“ říká Machač.

Většinou jezdili stejnou linku v ustálených dvojicích. „Když jsem jezdil Ostravu, na trase jsme si předávali autobus s kolegou. Pověstínou řidič končil před půlnocí a další jízdu nastupoval kolem čtvrté ráno. Auta byla luxusem, a tak neměl šanci se z konečných zastávek dostat domů. Proto si někde potřeboval těch pár hodin odpočinout. Tomu sloužily nocovny rozestě po celém regionu v blízkosti konečných zastávek,“ doplňuje Tkačík.

V Chotěbuzi byla autobusová nocovna v rodinném domku naproti točně, v Hradišti na starém statku v místní části Mírov, v Řece „U Szczyra“ (dnes penzion Pod Lípou). V Komorní Lhotce v dnešním hotelu Kičera, v Karpentné u soukromníka, a to bylo jediné místo, kde byla velká garáž pro autobus.

„V Oldřichovicích se spalo v soukromí na tzv. Fojtství, tam byla naftová kamna a já v nich ani jednou nezatopil, bál jsme se, že bych se už neprobudil. Povlečení jsme si sami převlékali,“ říká Machač. Oba řidiči vzpomínají, jak si je lidé poskytující autobusákům přistěšovali předcházeli, jak jim připravovali večeře, dokonce

tu štedrovečerní i s malým dárkem, protože pro ně byli důležitým pojítkem s okolním světem, jediným prostředkem, kterým se mohli dostat do práce, do školy, za nákupy, k lékaři.

„Jednou jsem musel zůstat na Štědrý den na nocovně v Karpentné. Před půlnocí jsem šel spát, když jsem ještě za tmy vstával, tak bylo celé okolí pokryté souvislou vrstvou čerstvého sněhu. Nebylo vidět, kde jsou pastviny, kde příkopy, kde cesta. Jen s pomocí hospodáře, který znal terén, brodil se přede mnou a hledal zpevněnou plochu, jsem vyjel na trasu,“ vzpomíná Tkačík.

Autobusové nádraží

Autobusové nádraží bylo podle vzpomínek řidičů ještě v roce 1962 poloviční a uprostřed dnešní plochy mělo být mezi Frýdeckou a Jablunkovskou natažené lano vytyčující jeho plochu. „Pak v letech 1963-1964 bylo celé uzavřené a předělávalo se do dnešní podoby. Autobusy tehdy dva roky nabíraly cestující na Tyršově ulici, před zemědělskou školou, kde byla provizorní stání. Tato investice přinesla čekárnu, bufet, záchody a takzvanou zdržovnu. Byla to jednoduchá místnost zhruba 2,5 na 2,5 metru s židlemi a topením, kde se mohl řidič během krátké zastávky ohřát. Byl zde i oddělený záchod a umývadlo,“ vzpomíná Tkačík. Na autobusové nádraží navazovaly dílny, garáže, odstavné plochy pro autobusy. Ty postupně zanikly pro stěhování dopravního podniku na ulici Jablunkovskou a na jejich místě má dle aktuálních plánů vedení radnice vzniknout nové nádraží.

Oba emeritní řidiči se shodují, že budovy ČSAD na Jablunkovské

Zprava Jan Machač a Miroslav Tkačík.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

ulici vznikaly částečně svépomocí, kdy tady zaměstnanci dobrovolně i nedobrovolně museli odpracovat ve svém volném čase řadu hodin. „Odedřeli jsme si to a dodnes cítíme jako křivdu, že jsme nezískali zvýhodněné zaměstnanecké akcie, když se společnost privatizovala,“ říká Machač.

Společnost se do roku 1997 jmenovala ČSAD Český Těšín, a. s., patřila pod ní jako provozovna ČSAD Třinec a ČSAD Jablunkov, dnes je spolu s dalšími po různých transformacích součástí korporace Arriva, což je evropská, původem britská dopravní skupina, která provozuje autobusovou, železniční, trolejbusovou nebo místní lodní dopravu ve 12 zemích starého kontinentu.

Závěrem

Poruchové autobusy, dlouhé směny, noclehy daleko od domova a ruce často od šmíru. Přesto oba emeritní řidiči po chvíli zaváhání na otázku, zda by měnili za dnešní pohodlné klimatizované vozy s elektropohonem, hydraulickým

zvedáním podvozku a Wi-Fi na palubě, nesouhlasně kroutí hlavou. „Byly to těžké, ale krásné časy. Lidé si nás vážili, přestože jsme museli přimhouřit oči na babkamy, co jely s drůbeží na trh, anebo jsme starší osobě zastavovali u baráku. Dnes je vše svázáno předpisy a lidé si na všechno stěžují a jsou stále nespokojeni. Když slyším, že kolega u fochu přišel o prémii, protože si na něj paní stěžovala, že odjel ze zastávky MHD o půl minuty dříve, tak už bych určitě neměnil,“ říká Machač.

DOROTA HAVLÍKOVÁ

Ludvík Třaskalík před Ikarusem u garáží v Jablunkovské ulici.

FOTO | ARCHIV MIROSLAVA TKAČÍKA

Autobus Škoda RTO ze soukromé sbírky.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

ŘÍZENÍ O POVOLENÍ KÁCENÍ MŮŽE TRVAT MĚSÍC I DÉLE

Neřešte kácení stromů na poslední chvíli!

Městský úřad Český Těšín, odbor výstavby a životního prostředí, každoročně řeší občany, kteří si v březnu vzpomenu, že chtějí kácet a dožadují se neprodleného vydání povolení.

Mají představu, že když podají žádost, dostanou ihned povolení, ale to není možné. Je nutné si uvědomit, že vydání povolení jde zpravidla cestou správního řízení, ve kterém jsou stanoveny zákonné postupy a lhůty, a celé řízení může trvat měsíc nebo i déle. Orgán ochrany přírody musí po obdržení žádosti provést nejprve místní šetření a podle zákona posoudit funkční a estetický význam stromu, porovnat jej s důvody uvedenými v žádosti a teprve pak vydat rozhodnutí, kterým kácení buď povolí, nebo zamítne.

Do řízení se mohou přihlásit spolky

Do správního řízení se mají právo přihlásit spolky, jejichž zájmem je ochrana přírody. Tyto spolky mohou podávat námítky a připomínky a celé řízení se pak může protáhnout.

Na území Českého Těšína jsou přihlášeny čtyři spolky, které chtějí být informovány o zahajovaných správních řízeních týkajících se kácení dřevin. Pokud je žádost podána v březnu, může být vydáno povolení třeba až v dubnu, kdy je vegetační sezona a kácet se už nemá.

Kdy požádat o povolení a kdy kácet

Nejlepší dobou pro podání žádosti je vegetační období. Tehdy je možné nejlépe posoudit u listnatých dřevin jejich stav. Pokud orgán ochrany přírody nemůže v době vegetačního klidu stav posoudit, nemůže vydat ani povolení. U stále zelených jehličnanů na termínu podání žádosti to-

Lípa v parku s infikovanou tlakovou vidlicí.

FOTO | DANIEL KŘENEK

lik nezáleží. Vyhláška o ochraně dřevin povolování kácení dřevin říká, že se kácení má provádět v době vegetačního klidu. Ideální je, když si občan podá žádost o kácení během dubna až srpna a kácení provede od září do poloviny března.

V březnu by se kácet spíše nemělo

Mezi veřejností je zakotveno, že kácení je možné provádět do konce března a většina občanů nechává tyto práce na březen. To však není úplně pravda, protože období vegetačního klidu závisí na tom, jaké je počasí, a vegetační sezona se může rozběhnout dříve nebo se může naopak protáhnout.

Musíte pamatovat na to, že v březnu už začíná hnízdit celá řada ptáčích druhů. Pokud pokácíte strom s obsazeným hnízdem, porušíte tím zákon a hrozí vám sankce. Takový čin je značně nezodpovědný a normální člověk to snad neudělá. Pokud to není nezbytně nutné, nenechávejte kácení na březen, ale

provedte jej ideálně na podzim, kdy je pro kácení nejideálnější období.

Havarijní strom je něco jiného

Každý rok v březnu někteří občané přiběhnou na úřad s argumentací, že mají na pozemku havarijní strom, a pokud strom spadne, tak někoho zabije, a požadují urychlené vydání povolení.

Prasklá lípa, její stav je havarijní.

Strom je v havarijním stavu tehdy, když přijde například bouřka, vichřice nebo těžký sníh, dojde k nalomení stromu nebo jeho části a hrozí, že strom během několika minut až hodin spadne a situace je nutné neprodleně řešit. Za havarijní není možné považovat stromy, které jsou duté, napadené houbovými chorobami, mají různá povrchová poškození a ve špatném stavu jsou už několik let. Povinností vlastníka je starat se průběžně o zdravotní stav svých stromů a neřešit situaci na poslední chvíli, jak mnozí dělají.

Povolení nevyžadují ovocné stromy v zahradách

Ovocné stromy rostoucí na pozemcích v zastavěném území evidovaných v katastru nemovitostí jako druh pozemku zahrada, zastavěná plocha a nádvoří nebo ostatní plocha se způsobem využití pozemků jako zeleň nevyžadují povolení ke kácení. Když to jsou jiné druhy stromů a mají obvod ve výšce 130 cm 80 a více cm, vyžadují povolení.

Sázejte nové stromy

Stromy mají pro nás obrovský význam, a to zvláště v tomto regionu, kde je dlouhodobě velmi špatná kvalita ovzduší. Musíte-li nějaký strom pokácet, vysadte nový, pokud to je možné. Základem zdraví měst, obcí a jejich obyvatel je dostatek zeleně a na tom se může podílet každý z nás.

Další informace o významu stromů a povolování kácení jsou na stránkách www.tesin.cz v sekci Informace o životním prostředí – ochrana přírody a veřejná zeleň v článku Co bychom měli vědět o stromech.

DANIEL KŘENEK, REFERENT
VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ
A OCHRANY PŘÍRODY

Tým studentek z Obchodní akademie úspěšně reprezentoval v Itálii

Na sklonku června reprezentoval tým studentek a pedagogů z těšínského Obchodní akademie Českou republiku, město Český Těšín i samotnou školu na již 25. ročníku mezinárodní ekonomické soutěže European Business Game.

Finále soutěže, která je zaměřena především na vývoj nových nebo inovovaných výrobků či služeb

a zpracování podnikatelského záměru, letos proběhlo v Itálii, v historickém městě Ravenna a jeho okolí. Děvčata ze třetího ročníku postoupila do finálního klání s nápadem z oblasti bezpečnosti dopravy. Známa zrcadla, která se umísťují do nepřehledných zatáček či křižovatek, obohatila o elektronický ukazatel vzdálenosti v protisměru přijíždějícího auta či cyklisty a dále také o barevnou signalizaci: zelená - jed,

červená – už stůj!!! Odborná porota tvořená ze zástupců všech zúčastněných zemí, tedy Itálie, Francie, Chorvatska, Slovenska a Dánska, velice ocenila výbornou myšlenku, která může zabránit možným škodám na zdraví a majetku účastníků silničního provozu, její realizovatelnost a také pečlivou propracovanost nápadu a celého projektu. Tým děvčat pod názvem FASTER WAY vybojoval krásné třetí místo v kon-

kurenci dalších osmi evropských týmů.

Smyslem této evropské hry není jen samotná soutěž mezi jednotlivými týmy ze zemí EU, ale rovněž podpora vzájemné spolupráce a komunikace v anglickém jazyce, nabytí nových zkušeností a přátel.

Účast těšínského týmu ve finále této soutěže by nebyla možná bez finanční podpory města Český Těšín.

IVANA NOVÁKOVÁ

Nová rolba na elektropohon pro zimák

Po zazimování areálu městského koupaliště se strojnici a zaměstnanci Správy účelových zařízení Český Těšín věnují přípravě ledního stadionu a bruslicí plochy.

Bruslit se začalo 20. září a novinkou je rolba, která nahradila původní, se spalínovým motorem.

„Velkou předností je elektropohon z akumulátorů, kdy sportovci a zaměstnanci nebudou muset dýchat zplodiny po úpravě ledové plochy a ovzduší v hale zimního stadionu zůstane čisté. Starý stroj byl poruchový, s velmi omezenou možností zakoupení náhradních dílů. Nový má jednoduché automatické ovládání a naši návštěvníci si určitě všimnou vyšší kvality ledu,“ říká ře-

ditel Správy příspěvkových zařízení Edvard Huczala. Stroj přišel na 3,5 milionu korun a organizace jej pořídila na leasing.

Pro veřejnost zůstávají stejné termíny bruslení jako v minulé sezoně. Ceny vstupu na ledovou plochu také zůstávají beze změn. Hodina a půl v rámci bruslení veřejnosti přijde na 30 korun a osobu. Zcela zdarma bruslí děti do 6 let a senioři nad 60 let, a to nezávisle na tom, zda jsou od nás nebo z jiných měst.

Letos se veřejnost může těšit mimo jiné na tematické bruslení, například Halloween (28. 10.) a Mikuláš na ledě (9. 12.). Příznivci hokejky a puku si určitě nenechají ujít Hokejovou show s HC Olymp Praha (21. 10.) a další sportovní akce. (DH)

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Krabice od bot ve městě již podruhé, zúčastníte se sbírky?

Také letos se můžete proměnit v Ježíška a v sídle českotěšínské firmy Insgraf odevzdat krabici od bot naplněnou dárky pro dítě, které jeho rodiče z různých důvodů neobdarují.

„Sbírku zahájíme 13. listopadu, současně přijímáme přihlášky dětí nebo rodin, které by měly být obdarovány. S ohledem na zkušenost z loňského roku, kdy se ukázalo, že část rodin se doručovatelům vyhýbá, budeme balíčky předávat pouze osobně,“ říká Irena Machů, která se jako jediná ve městě do celostátního projektu protestantských církví zapojila a loni shromáždila, vytrídila a předala 328 krabic s dárky. Pro srovnání v celé republice se vybralo 3873 balíčků, takže paní Machů s pomocí rodiny a kamarádů dosáhla téměř desetin celostátního výsledku.

Dárky z Českého Těšína letos poputují do:

- Azylový dům pro ženy a rodiny s dětmi SÁRA, Petrovice u Karviné
- Charitní dům pro matky v tísní, Charita Český Těšín
- Centrum sociální pomoci Třinec
- Nizkoprahové středisko Střep Český Těšín
- Armáda spásy v ČR – Dům pro matky s dětmi, Havířov

Oficiální stránka projektu:
www.krabiceodbot.cz

„Loni to bylo velmi náročné, prakticky jsme neměli čas na přípravu vlastních Vánoc, protože bez podpory nejbližších bych to nezvládala, ale stálo to za to. Rozdávali jsme štěstí v azylových domech, v organizacích zaměřených na děti ulice i přímo v rodinách,“ zhodnotila Machů. (DH)

English Sport Camp v Českém Těšíně

Letos, stejně jako v minulých letech, měli středoškolská student z Českého Těšína možnost zpestřit si prázdniny účastí na English Campu – táboru s rodilými americkými mluvčími organizovaném sdružením Filadelfia.

Možná se divíte, proč by se studenti dobrovolně jeli učit angličtinu – natož o prázdninách. Účastníci totiž tuší, že lekce angličtiny tady nebudou mít se školními hodinami vůbec nic společného. A měli pravdu. Výuka angličtiny probíhala zejména prostřednictvím diskusí o zajímavých téma-

tech, her a konverzací s rodilými mluvčími, spousta prostoru byla také věnována sportu, tanci, hudbě a navazování nových přátelství – zkrátka každý si mohl najít něco, co ho bavilo. Ubytování v krásném hotelu v Malenovicích účastníci určitě ocenili, o to více jeho areál s různými sportovišti, který letošní krásné počasí dovolilo naplno využít. Účastníci tak z tohoto tábora odjeli nejen s lepší úrovní angličtiny, ale i s nevšedními zážitky, novými kamarády a mnozí také s příslibem účasti i v příštím roce.

**DOMINIKA KWASKOVÁ,
FILADELFA**

Prázdniny na kole byly už popáté

Dětské dopravní hřiště na Frýdecké ulici bylo otevřeno pro veřejnost po dobu letních prázdnin již pátým rokem. Od úterý do neděle byl areál přístupný v době od 10 hodin do 16 hodin. Letošní návštěvnost byla oproti předchozím ročníkům zcela mimořádná. Na hřiště zavítalo celkem 783 osob. Děti bylo 395 a doprovodu 388. Mnozí přišli jezdit na kole opakovaně. Převážná většina

návštěvníků byla z Českého Těšína. Zaznamenány byly návštěvy z Třince, Karviné, Brna, Hradce Králové, Prahy a také ze zahraničí – Polska, Velké Británie a Španělska. Dva studenti, kteří vykonávali činnost správce hřiště, bezplatně zapůjčovali kola, koloběžky a přilby těm, kteří přišli bez svých dopravních prostředků a ochran hlav.

**EVA WIDNICOVÁ,
VEDOUcí ODBORU ŽAD**

KRABICE OD BOT ANEB
*Děti darují
dětem k Vánocům 2017*

Akce pro jednotlivce, spolky, školy i rodiny.

1. Obstaraj si prázdnou krabici od bot.
 2. Rozhodni se, pro koho bude určena – pro chlapce nebo pro dívku, a také v jakém věku (0-17) má budoucí obdarovaný být. Stáří a pohlaví potom nadepiš na štítek.
 3. Naplň postupně krabici věcmi, které by i tobě udělaly radost – pastelkami, sešity či bloky na kreslení, hračkami, hezkým tričkem, bonbóny, co tě napadne... Navrch můžeš přidat svou fotografii a třeba i vánoční pozdrav.
 4. Až bude krabice plná, hezky ji zabal, navrch nalep štítek a dones ji na sběrné místo. Pomohou ti případné rodiče nebo učitelé ve škole.
 5. Tvou krabici dostane k Vánocům chudé dítě a určitě mu udělá velkou radost. Možná nedostane skoro žádné jiné vánoční dárky.
- Adresy sběrných míst a více informací najdeš ty i tvoje rodina či třída na www.krabiceodbot.cz / www.facebook.com/darujkrabiciodbot

Harmonogram rozmístění kontejnerů na OBJEMNÝ ODPAD

OD ŘÍJNA SE BUDOU OPĚT PŘISTAVOVAT VELKOOBJEMOVÉ KONTEJNERY

Do těchto kontejnerů je možno odkládat **POUZE OBJEMNÝ ODPAD** (např. vyřazený nábytek, poškozené a vyřazené spotřební zboží - lyže, jízdní kola, umyvadla, toalety, koberce, linolea, kočárky).

Do objemného odpadu nepatří: směsný komunální odpad, nebezpečné složky komunálního odpadu, elektrozařízení, pneumatiky, kompostovatelný odpad, využitelné složky odpadů určené k separaci, zemina a stavební odpady.

Upozorňujeme, že objemný odpad může do velkoobjemového kontejneru uložit pouze fyzická osoba.

16. 10. – 22. 10. 2017:

Svibice

- ul. Okružní – před obchodem
- ul. Polní – parkoviště pod ul. Slovenskou
- ul. Kysucká x ul. Polní
- ul. Moskevská x nábreží Míru
- Hrabinská – ul. Úvoz (před bowlingem)
- Lidická

23. 10. – 29. 10. 2017:

- ul. Protifašistických bojovníků x ul. nábreží Svobody
- ul. Žukovská x ul. Polní
- ul. Potoční – hlavní vchod do parku A. Sikory
- ul. Komorní x Nerudova
- ul. Horní x Pod Zvonek
- ul. Dlouhá x Jaselská

30. 10. – 5. 11. 2017:

- ul. náb. Míru – Lancerova kolonie
- ul. Dukelská x Na Nivách
- ul. Smetanova – parkoviště
- ul. Gymnazijní x Akátová
- Mistřovice: ul. Ostravská x Na Dolinách
- ul. Ostravská: vnitroblok Tyršova – Ostravská

6. 11. – 12. 11. 2017:

- ul. Třanovského x Nová
- ul. Na Lučinách x Pionýrů
- ul. Nádražní – vedle Traťové distance – vjezd do dvora
- Mosty: ul. Rybářská x Lipová
- Mosty: ul. Ostravská – u obchodu
- ul. Divadelní – parkoviště

13. 11. – 19. 11. 2017:

- Mistřovice: ul. Mistřovická – u bývalé MŠ
- ul. Horní mezi domy č. 21 a 23
- D. Žukov: ul. Frýdecká – zastávka Blahut
- D. Žukov: ul. Pod Zvonek x Olšová x K Vodojemu
- D. Žukov: ul. Ropická – u nádob na separovaný odpad
- H. Žukov: ul. Vělopolská – u č. 167
- Mosty: ul. Formanská – u hasičské zbrojnice

20. 11. – 26. 11. 2017:

- H. Žukov: ul. Frýdecká – zastávka Hlaváč
- Mosty: ul. Formanská x Strojnická
- Mosty: ul. Školní – u školy
- Mosty ul. Lipová – točna autobusů
- Mistřovice: ul. Hradištská x Selská – u zastávky
- Mistřovice: ul. Mistřovická x K Hájence

27. 11. – 3. 12. 2017:

Stanislavice

- ul. Dvorská – u hasičské zbrojnice
- Koňákov: ul. Hradištská – u obchodu
- D. Žukov: ul. Žukovská – u hřbitova
- H. Žukov: ul. Na Bérnotí – u Adámka
- H. Žukov: ul. Vělopolská – zastávka Na Kopci
- Hrabinská – mezi domy 23A a 25A

4. 12. – 10. 12. 2017:

Ostravská

- parkoviště: ul. Ostravská 50-64
- parkoviště: ul. Koperníkova 1-13
- ul. Hornická (naproti domu 15-17)
- ul. Slezská - nad restaurací Havana
- ul. Nová Tovární – u rodinného domu č. 75

Mojská

11. 12. – 17. 12. 2017:

- Stanislavice: ul. Ostravská – u bytového domu
- Stanislavice: ul. Na Podlesí – pod zastávkou
- H. Žukov: ul. Koňákovská – u evangelického kostela
- H. Žukov: ul. Frýdecká – u domu č. 36
- Mosty: ul. Ostravská – u bytového domu naproti ul. Jasná
- ul. U Mlékárny – vedle prodejny Autodily

18. 12. 2017 – 27. 12. 2017:

Svibice

- ul. Okružní – před MŠ
- ul. Svibická – před domy 2-6
- ul. Kysucká – parkoviště
- ul. Čáslavská x ul. Polní

Ostravská

Mojská

- parkoviště: ul. Ostravská 46-48
- ul. Ostravská 70

LENKA KROČKOVÁ, REFERENT ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Provozní doba sběrného dvoru během zimních měsíců

Upozorňujeme občany, že od listopadu je provozní doba na sběrném dvoře zkrácena do 17.00 hodin. Od prosince do ledna bude otevřeno do 16.00 hodin, od února bude doba opět prodloužena do 17.00 hodin. Poslední den v letošním roce, kdy bude otevřen sběrný dvůr, je pátek dne 22. 12. 2017 od 08.00 do 16.00 hodin.

V roce 2018 bude poprvé otevřen ve středu dne 3. 1. 2018 od 08.00 do 16.00 hodin.

Provozní doba během prosince a ledna

Pondělí 08.00-16.00 hodin
Středa 08.00-16.00 hodin
Pátek 08.00-16.00 hodin
Sobota 08.00-14.00 hodin

Provozní doba během listopadu a února

Pondělí 08.00-17.00 hodin
Středa 08.00-17.00 hodin
Pátek 08.00-17.00 hodin
Sobota 08.00-14.00 hodin

LENKA KROČKOVÁ, REFERENT ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Na podzim a v zimě využijte velké kontejnery

Do ulic Českého Těšína se na podzim vrátí velkoobjemové kontejnery (harmonogram najdete na straně 12). Od 16. října do nich mohou lidé ukládat kusový odpad. Akce potrvá až do 27. prosince a nádoby budou lidem k dispozici postupně na 60 stanovištích.

1 651 000 kilo za rok

„Za rok 2016 naši občané vyprodukovali celkem 1651 tun objemného odpadu, z toho na sběrném dvoře odevzdali 1159 tun, velkoobjemovými kontejnery se svezlo 382 tun a ze stanovišť kontejnerů se svezlo 110 tun. Celkem likvidace objemného odpadu přišla město na 3,682 milionu korun,“ uvedla Lenka Kročková, referentka odpadového hospodářství.

Pro srovnání v roce 2011 to bylo „jen“ 1184 tun a náklady spojené s jejich svozem a likvidací byly o milion nižší. Přes pobídky ke třídění a šetrnému přístupu k životnímu prostředí lidé stále produkují obrovské množství odpadu a ruku v ruce se zpřísňujícími se zákony upravujícími nakládání s odpady bude jejich likvidace pro obce stále dražší.

Co do nich

Do velkých kontejnerů je možno odkládat pouze objemný odpad, např. vyřazený nábytek, vyřazené spotřební zboží jako jsou lyže, jízdní kola, umyvadla, toalety, koberce, linolea, kočárky. Rozhodně ne směsný komunální odpad, nebezpečné složky, elektrozařízení, kompostovatelný odpad, odpad určený k separaci a stavební odpady. Vel-

koobjemové kontejnery jsou určeny pouze pro fyzické osoby. Firma, která by do nich odpad odkládala, může být pokutována.

„Za loňský rok jsme udělili pokutu jedné fyzické osobě za založení nepovolené skládky a třem fyzickým osobám oprávněným k podnikání byla uložena pokuta za porušení povinnosti podle zákona o odpadech,“ doplnila Kročková.

Přes rozmísťování kontejnerů město stále řeší problémy s kusovým odpadem. „Občané odkládají k nádobám na komunální odpad křesla, koberce, skříně, ale i stará okna po výměně a spoustu dalšího odpadu. Mnozí to bohužel berou tak, že to za ně někdo uklidí,“ říká Kročková s tím, že toto řešení je pro městskou pokladnu drahé, jelikož kromě uložení na skládce musí zaplatit svozo-

vou firmu, aby prostranství vyčistila a objemný odpad odvezla.

Nabídka odvozu

Přitom všichni občané města mají celoroční možnost se odpadu bezplatně zbavit ve sběrném dvoře v ulici Na Horkách. Další možnost nabízí svozová firma. Občané si mohou odvoz do sběrného dvora objednat na tel. č. 558 711 037 u spol. FCC Česká republika, kdy uhradí pouze paušální částku ve výši 250 korun za jeden odvoz vozidlem Multicar s nosností cca 1 tuna. Odvoz na skládku a poplatek za uložení odpadů hradí město. Tato služba je určena pro objemné odpady a elektrozařízení - nábytek, koberce, kuchyňské linky, sanitární zařízení, lednice, pračky, nikoliv však pro stavební a demoliční odpady. (DH)

V čem bydlíme: řadové domy T03B-OS (5. část)

V minulém díle jsme si ukazovali bodové domy konstrukční soustavy T03B-OS, které jsou v celkovém počtu pěti kusů v Českém Těšíně poměrně vzácné.

Dnes si ukážeme jejich běžnější variantu – řadové domy T03B-OS. Ty se v rámci Českého Těšína nacházejí výhradně na sídlišti Hrabinská a tvoří většinu jeho bytového fondu.

Princip konstrukce je stejný jako u bodových domů, tedy nejedná se o klasické paneláky z velkých panelů, ale o domy blokopanelové. Jsou vystavěny z menších betonových bloků. Charakteristický je také podélný nosný systém – nosné jsou stěny s okny a k nim rovnoběžná středová stěna, která prochází celým půdorysem. Středová stěna v rámci úspory místa v bytech vy-

užívá principu sloupů a překladů. Proto jsou v předních výklenky a v zadních částech obývacích pokojů krajních bytů masivní překlady. Výhodou podélného nosného systému je, že v rámci všech bytů jsou příčky mezi místnostmi nenosné.

Hybridní bytová jádra

Samotné byty v těchto domech mají nejčastěji velikost 2+1, viz půdorys nejčastější sekce. Zpravidla mají všechny byty svou ložnici. Bytová jádra jsou řešená méně obvyklým způsobem, kdy jejich čelní stěna s dveřmi je panelová (obsahuje i dveře do kuchyně) a zbývající stěny jádra jsou dřevovláknité (nikoliv umakartové!). Z umakartu byla v těchto jádrech zhotovena pouze vrstva kolem prostoru vany, která nahrazovala obklad (umakart je voděodolný).

Zadní trakt domů podél ulice Zelená.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Struska v panelech

Konstrukční soustava T03B našla uplatnění v rámci celého Československa. V Ostravě si ji upravili k obrazu svému, a to zejména díky lokálnímu zdroji surovin (do panelů se přidávala hutní struska). Dále byly upraveny styky mezi panely, dispozice a zejména obvodový plášť, konkrétně užití představených ložnic a dlouhých balkónů (v základní variantě T03B se používaly jen malé balkóny). Právě varianta „OS“ se stavěla i v Českém Těšíně, ovšem doznala zde dalších změn: absence chodbových ložnic, atypické balkóny,

odlišné pojetí fasády a zejména jiné členění jednotlivých oken. Ve výsledku tak T03B-OS v Českém Těšíně vypadaly úplně jinak než v Ostravě.

Ačkoliv domy mohly mít maximální výšku osmi nadzemních podlaží, v Těšíně mají zásadně podlaží šest, výjimku tvoří dva sedmipodlažní bloky na Koperníkově ulici. Domy čtyřpodlažní již nespádají pod soustavu T03B, ale pod T02B. Mají mírně odlišnou konstrukci – dispozice bytů je ale stejná jako v případě dnes popisovaných domů.

MARIAN LIPTÁK

KRESBA PŮDORYSU | MARIAN LIPTÁK

Osobnosti: Eduard Paul Philipp Feitzinger – vydavatel pohlednic v Těšíně

Vícero členů rodiny Feitzingerů se zabývalo knihvazačstvím. Dědeček Johann Josef Feitzinger byl knihářem a také obchodníkem vínem. Na konci 18. století přesídlil do Opavy.

Z rodiny vzešlo několik dětí, které provozovaly knihvazačství, knihkupectví, vydavatelství a papírnictví v Opavě, Těšíně, Białé (Polsko) a Vídni. Opavské knihářství, rozšířené později o tiskárnu, zůstalo ve vlastnictví rodiny až do roku 1945.

Jeden ze synů Johanna Josefa, Eduard Cyrill Feitzinger, přesídlil roku 1830 do Těšína, aby si zde otevřel knihvazačskou dílnu, k níž později přibýlo papírnictví a půjčovna knih. Všichni čtyři synové Eduarda Cyrilla byli spjatí s vydáváním, tiskem a prodejem knih. Po smrti otce se ve vedení rodinné firmy střídali – například Heinrich Feitzinger rozšířil stávající podnikání o tiskárnu. Firemní sídlo i nadále zůstalo na hlavním těšínském náměstí (rynek, Cieszyń), ale tiskárna byla postavena na levém břehu řeky Olše, v dnešním Českém Těšíně (budova bývalých Vratimovských papíren na Střelníční ulici). V roce 1888 kupuje tento podnik Fritz Kutzer a bratři Feitzingerové se stěhují do Vídně.

Poté v Těšíně zůstal pouze poslední z rodu – Eduard Paul Philipp Feitzinger (*23. 3. 1851), který studoval na těšínském gymnáziu a odbornou praxi získal u otce a poté u starších bratrů. Jeho bratři se věnovali zejména tisku a knihvazačství. Eduard převzal knihkupectví, papírnictví a vydavatelství a v březnu roku 1875 založil na Horním náměstí č. p. 10 vlastní podnik. Byl to mimořádně odvážný podnikatel a má se obecně

za to, že patřil v Těšíně k nejúspěšnějším.

Velmi rád cestoval a věnoval se vysokohorské turistice. Jako člen těšínské sekce Beskidenvereinu vydal turistického průvodce Beskydami a později také průvodce Těšínem a jeho okolím. Ve svém obchodě prodával i fotoaparáty. Sám rád fotografoval a dokonce půjčoval vlastní temnou komoru také jiným nadšencům. Své dva největší koníčky, cestování a fotografování, se mu podařilo velmi úspěšně skloubit – od roku 1898 se věnuje vydávání pohlednic. Tento nápad postupně převálcoval původní obchodní činnost.

Za jeho úspěchem stojí bezpochyby výborné načasování. Přelom 19. a 20. stol. bývá označován jako „zlatá éra“ pohlednic v souvislosti s rozšířením a větší přístupností technologie barevného tisku. Jiná skutečnost významně ovlivňující tržby byla, že Těšín byl v té době posádkové město s více než dvěma tisíci vojáky, kteří raději využili k posílání zpráv svým blízkým hezkou pohlednici než dražší listovní zásilku. Vydané pohlednice lázeňských a turisticky frekventovaných míst v monarchii dával prodejcem na úvěr, splatný vždy na konci lázeňské sezony. Díky těmto podmínkám se stal v tomto oboru téměř monopolním producentem.

Do roku 1918 vydal více než 2100 druhů pohlednic v několika reedicích a sériích. Nevěnoval se pouze rodnému městu, ale celému Slezsku, Moravě a také Uhrám (dnešnímu Slovensku). Značné množství použitých záběrů sám vyfotografoval. Ke sběratelsky velmi ceněným pohlednicím patří mimo jiné jeho tatranské série.

Obdobnou futuristickou pohlednici jako pro Těšín Feitzinger vytvořil pro Opavu.

FOTO | SOUKROMÁ SBÍRKA

Pohled z Těšína s dívkou v kroji.

FOTO | SOUKROMÁ SBÍRKA

Pohled ze zámecké terasy.

FOTO | FOTOPOLSKA.EU

Litografická pohlednice s dominantami tehdy ještě krajského města Těšína vydaná Eduardem Feitzingerem (tzv. dlouhá adresa) prošla poštou v roce 1899.

FOTO | MUZEUM TĚŠÍNSKA

Feitzingerovy pohlednice jsou obdobou sbírek nejen v současnosti, ale ocenění získaly také v minulosti, např. na Jubilejní výstavě pohlednic v Norimberku dostaly v roce 1907 zlatou medaili. Po rozpadu habsburské monarchie v roce 1918 se firma dostala do finanční krize, protože někteří odběratelé již nestačili odebrané zboží uhradit. Finanční ztráty byly

značné, proto odevzdal vedení firmy synovi Hermannovi, kterému i nadále pomáhal až do své smrti 30. září 1932.

Historie vydavatelské rodiny se uzavírá více než po sto letech v roce 1945, kdy Hermann Feitzinger umírá ve sběrném táboře v Opavě, kde byl jako Němec po skončení války internován.

PAVLÍNA BADUROVÁ,
MUZEUM TĚŠÍNSKA

Obchodní akademie otevře dveře pro žáky

Obchodní akademie v Českém Těšíně otvírá své dveře a zve žáky devátých tříd základních škol, jejich rodiče i své absolventy na den otevřených dveří ve čtvrtek 7. prosince od 8 do 16 hodin.

Zájemci o studium mohou zhlédnout školní prostory, odborné učebny a dozvědět se informace o přijímacím řízení. Nabízíme rozšířenou

výuku cizích jazyků a informačních technologií. Naši žáci mají možnost získat v průběhu studia mnohé mezinárodní certifikáty.

Výuku cizích jazyků doplňují výjezdy do zahraničí. V letošním školním roce z projektu Erasmus+ vycestuje ve dvou skupinách 30 žáků na dvoutýdenní pobyt do Anglie. Výjezdy do Německa jsou financovány z projektu PASCH. Le-

tos o prázdninách dvě studentky absolvovaly třítydenní jazykovou stáž v německém Salemu a dva žáci strávili týden na Srí Lance.

Jsmo školou, která rozvíjí a podporuje také sportovního ducha a sedavý způsob studentského života se snažíme vyvažovat sportovními aktivitami.

Těší nás, že v současné době je o naše absolventy zájem. Ti, kteří

po maturitě hledali pracovní místo, si mohli vybírat z doporučených nabídek, které firmy a úřady předaly přímo do školy.

Dne 7. prosince otevřeme naše dveře, odpovíme na případné dotazy a ukážeme, že můžeme být na své žáky právem hrdi. A proto přijďte, jste srdečně zváni!

KRISTINA BONČKOVÁ,
ŘEDITELKA ŠKOLY

Českotěšínská skauti opět letos vyrazili na vodu

Také letos vyrazil 1. a 2. oddíl českotěšínských vodních skautů na svůj tradiční letní tábor, tentokrát na řeku Sázavu do tábořiště U Vlka nedaleko Ledče nad Sázavou.

Celkem 25 dětí – skautů a skautek pod vedením jejich starších kolegů – roverů a oddílových vedoucích se na týden vzdalo veškerého komfortu a vymožeností nové doby a vydalo se pod stany na louku uprostřed lesa, bez teplé vody, elektřiny, telefonního signálu a Wi-Fi.

Pokud se vám zdá, že v takovém „nepohodlí“ se snad ani nedá dovolená užít, tak věřte, že právě opak je pravdou. Takové prostředí nesmírně stmeluje kolektiv, sám člověk tady nezvládne nic, aby vše klapalo, musí všichni fungovat jako jedna velká rodina. To ale pro každého zname-

ná naučit se komunikaci a spolupráci s ostatními a zodpovědnosti. Zároveň je to však příležitost, jak dále rozvíjet své schopnosti a dovednos-

ti. Tímto bych také ráda poděkovala městu Český Těšín za dlouhodobou podporu skautingu v našem městě, které si velice ceníme.

TEREZA BAGINSKÁ
„BAŽINA“,
STŘEDISKO ZLATÁ ORLICE
FOTO | ARCHIV SKAUTŮ

Hlas pro dobrovolnický projekt

V termínu od 3. do 31. října můžete hlasovat v prodejně Tesco na ulici Jablunkovská pro náš projekt s názvem Pomáháme i díky dobrovolníkům.

Možná se teď ptáte, jakou máme myšlenku. Chceme upravit zahradu a vybudovat posezení pro pravidelná a společná setkávání dobrovolníků. Jsme si vědomi, že tato práce je mnohdy psychicky a časově náročná. Podpora lidí, kteří dělají zdarma dobrou věc, si zaslouží naši

pozornost. Z tohoto důvodu chceme vytvořit příjemné místo, kde se budou moci setkávat a sdílet své zkušenosti, kde si budou moci odpočinout, relaxovat.

Hlasujte pro náš projekt vhozením žetonů do příslušného boxu. Žetony získáte při nákupu na pokladně. Vhozením žetonu podpoříte náš záměr a my vytvoříme prostor pro společné setkávání dobrovolníků. Spolu to zvládneme!

KAMILA MALYSZOVÁ,
CHARITA ČESKÝ TĚŠÍN

Deváťáci „maturovali“ nanečisto

Letos v červnu se na naší škole ZŠ Kontešinec opět konaly Oborové dny – „Malé maturity“, které se u nás již staly tradicí. Všichni žáci devátých ročníků měli možnost vybrat si téma jim blízké či oblíbené a zpracovat jej do tištěné formy a též do podoby prezentace. Celou svou práci měli poté možnost předvést ústně před komisí vyučujících tak, jak tomu bývá na středních školách.

Někteří si pro nás připravili i putavé praktické ukázky. Atmosféru doplnilo i společenské oblečení, ve

kterém naši deváťáci přišli. I letos se práce velmi vydařily, žáci nám nabídli širokou škálu témat. Téměř všichni získali za svůj výkon výbornou. Práce byly většinou velmi dobře připraveny, bylo vidět, že jim žáci věnovali kus svého volného času.

Cílem „Malých maturit“ je získat zkušenost se vzděláváním na středních školách. Jsou též jakýmsi slavnostním ukončením základní školy. Věříme, že žáci budou moci v budoucnu z této zkušenosti čerpat.

EVA CALABRO RYWIKOVÁ

Aktivizační a motivační programy pro osoby s autismem

Nezisková organizace MIKASA z. s. zahajuje projekt „Aktivizační a motivační programy pro osoby s autismem“.

V Moravskoslezském kraji jde o ojedinělý projekt, který se zamě-

řuje na dospívající a dospělé osoby s vysokofunkčním autismem a Aspergerovým syndromem.

Účastníkům projekt nabízí zdarma širokou škálu skupinových motivačních, vzdělávacích a terapeutických aktivit v oblasti komunikace, společ-

enského chování, partnerství, ale také zaměstnání či práva. Kromě vzdělávání půjde také o nácvik jednotlivých dovedností.

Jednou z priorit projektu je dosažitelnost nabízených aktivit, proto pracovní tým bude dojíždět za

účastníky do jejich měst, mimo jiné také do Českého Těšína.

Blíží informace o projektu můžete nalézt na internetových stránkách www.mikasa-detem.cz nebo u vedoucí sociální pracovnice Veroniky Cahové, tel. 732 384 709. (RED)

Novozéland'an projel z Českého Těšína trasu smrti, po níž šli váleční zajatci

Třetí srpnový týden navštívil českotěšínskou radnici šedesátiletý Glenn Clark, který se hned poté vydal na kole na tisíc kilometrů dlouhou trasu.

Rodák z Nového Zélandu se takto rozhodl uctít památku svého otce, který tuto trasu z Těšínska až do Mnichova ušel pěšky v roce 1945 jako válečný zajatec.

„Když jsem byl mladý, tyto věci mne nezajímaly, ani otec o válečných událostech nechtěl s rodinou mluvit. To probíral pouze s veterány. Zemřel poměrně mlád a až po matčině smrti jsem objevil dopisy, které jí otec z války psal. Jeho válečný životní příběh, události na africké frontě, pobyt v italské nemocnici a poté v zajateckém táboře, radostné očekávání osvobození, které zmařili Němci. Dlouhá cesta do zajateckého tábora v Těšíně a přidělení do pracovní čety v Bohumíně i pochod smrti mne doslova uchvátily. Bylo mi líto, že si o tom s otcem už nemohu promluvit. Rozhodl jsem se však vydat po jeho stopách v Evropě,“ říká Glenn Clark, který začal své putování na Těšínsku a během tří týdnů chtěl na kole dojet až do německého Kraiburgu. Tento dopravní prostředek si vybral proto, že jeho otec byl v mládí silničním závodníkem. „Když se polámu já nebo kolo, je tu našťastí hustá síť železnic,“ směje se.

Glennův otec, George William Clark, narukoval do novozélandské armády v roce 1941. Bojoval na africké frontě proti Rommelovi, raněn

Glenn Clark se u nás setkal s historikem Martinem Krúlem a místostarostkou Gabrielou Hřebackovou, kterým ukázal zápisky svého otce i mapu trasy, po které jede.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

George William Clark se s osmnáctým novozélandským plukem zapojil do bojů v severní Africe, kde byl při průlomu v Egyptě u Minqar Qaim v červnu 1942 zraněn a zajat. Od listopadu 1943 byl vězněm těšínského Stalagu VIIIA, později Stalagu VIIIB a nasazen na práci v Novém Bohumíně. Od konce ledna 1945 se účastnil pochodu smrti, osvobozen byl počátkem května 1945 americkou armádou u Mnichova.

FOTO | ARCHIV GLENN CLARKA

padl do zajetí a ocitl se v nemocnici na italském území, kde byl později internován. Když se v roce 1943 rozpadla aliance mezi Itálií a Německem, zajatci věřili, že je brzy osvobodí Britové. „Než se tak mohlo stát,

Němci je odveklí do zajateckého tábora Stalag VIIIB v Těšíně. Otec pak spolu s dalšími krajany dostal umístění do pracovní čety v Bohumíně, která působila na železnici,“ popisuje Glenn Clark.

Když se válečná fronta přenesla na začátku roku 1945 hluboko do Polska, Němci chtěli zahladit stopy protiprávního jednání i vůči válečným zajatcům a přesunout je do Německa. Celkem šlo o násilný přesun desítek tisíc vojáků mnoha národností, kteří byli často ze šachet nebo průmyslových závodů vyvedeni těsně před příjezdem sovětských tanků a bez jakýchkoliv příprav hnáni z jejich dosahu.

George William Clark nastoupil na tzv. pochod smrti v lednu 1945. V krutých mrazech, které dosahovaly až -20 stupňů Celsia, o hladu, bez zázemí, s noclehy pod širým nebem, putoval více než tři měsíce napříč protektorátem do Bavorska, do Kraiburgu u Mnichova. Podle historičky Ireny French kromě mrazu, hladu, vyčerpání a nelidského zacházení kosily kolonu pochodujících paradoxně i spojenecké nálety, které je považovaly za ustupující německé vojsko, protože stále, na rozdíl od vězňů koncentračních táborů, byli v uniformách.

„Je zajímavé, jak popisuje tyto útrapy za hladu a v hrozných mrazech. Celou dobu si ve svém deníku nestěžuje, naopak zdůrazňuje, jak dobře se k nim chovalo místní obyvatelstvo a jak se jim snažilo v těchto pro všechny hrozných dobách pomáhat a dělit se s nimi o jídlo,“ říká jeho syn, který se na tuto anabázi připravoval několik let. Studoval otcovy zápisky stejně jako události druhé světové války.

(DH)

Cesta Glenna Clarka oživila zapomenuté vzpomínky na pochody smrti

Glenn Clark z Aucklandu na Novém Zélandu vyrazil letos 16. srpna na 1000 km dlouhou trasu pochodu smrti svého otce, válečného zajatce George Williama Clarka.

Za čtyři týdny projel na kole cestu, kterou 60-70 tisíc válečných zajatců šlo pěšky v roce 1945 déle než tři měsíce. Z velké části přes území Moravy a Čech. Od konce ledna, za mrazu a zimy, chladným jarem, až do osvobození v prvních květnových dnech v Německu.

První setkání v Holicích – poznávám osudy vojína G. W. Clarka

23. 8. (Český Těšín – Nový Bohumín – Holice)

S Glennem jsem se poprvé setkala až po týdnu jeho cesty v Holicích. Představil mi nejprve svého otce – vojína George Williama Clarka z Aucklandu. Na válečné fotografii pohledný, usměvavý mladý muž. Do zajetí se dostal v červnu 1942 v Egyptě. Bitevní palbu přežil se zraněním, byl nalezen a zajat italskými vojáky. Od listopadu 1943 byl v německém zajetí. Pracoval v jednom

z mnoha pobočných zajateckých táborů v Novém Bohumíně.

Po krátké první návštěvě v České republice v roce 2009 se Glenn rozhodne letos projet celou trasu na kole. O pochodech smrti ze začátku nenachází informace, přičítá to své neznalosti českého prostředí a jazyka. Vidí hlavně hroby a pomníky sovětských vojáků a považuje to za pozůstatek minulého režimu. Vydám ho z omylu a vysvětluji poměry padlých spojeneckých a sovětských vojáků v závěru války. I to, že v mnohých hrobech jsou často pohřbeny i oběti z pochodu smrti a ti, co utekli

k partyzánům a padli v závěru války. Glenn postupně chápe, že i po více než 70 letech jsou pochody smrti i v Evropě téma teprve objeňované. Především přiznává a zdůrazňuje, že si až tady naplno uvědomil, jak těžká pro nás v Evropě doba války byla.

V Horním Bousově pro nás odkrývají pamětníci obraz pochodu smrti

28. 8. (Hradec Králové – Jičín – Sobotka – Mladá Boleslav)

Ranní setkání v Sobotce s Josefem, který Glenna dnes na trase doprovází. Josef, člen ČSBS a ČsOL Česká

Lípa a Nový Bor, je rodák z Dolního Bousova. Vyhledal pamětníci pochodů smrti paní Pickovou. Slyšíme od ní, jak stovky zajatců přicházely do Horního Bousova přenocovat. Sovětské zajatce nahnali do stodoly, jídlo sehnáno od místních se jim lilo do koryt pro prasata. Další svědek, pan Bulín, na konci války sedmnáctiletý, vypráví, co má dodnes před očima – sovětské zajatce v ubohém stavu, bez bot, jen hadry nebo sláma na nohou převázaná provázky, v otrhaných zbytcích uniforem. Nemocní, mnozí se nemohli hýbat, ani se najíst. Jak mohli jít zase dále a přežít, za dalšího bití strážemi, to bylo pro něj nepochopitelné. Pan Bulín poznal i dům, kde ubytovali „Anglo-Američany“ - ti byli vždy od sovětských zajatců oddělení a měli se o poznání lépe. Také vyprávěl o tzv. národních hostech, Němcích prchajících v tu dobu na západ před frontou. Jak se jim dostávalo pomoci, jídla, noclehu, což byla pro místní povinnost. A často místo díky se jim dostalo jen arogantní a povýšené odezvy.

Příběh zastřeleného zajatce Ernesta Browna letí na Nový Zéland

1. 9. (Všetaty – Kralupy nad Vltavou – Slaný)

Předávám Glennovi zprávu a foto od pana Nesěta z daleké severní Moravy. Ten neúnavně sbírá svědectví o pochodech smrti válečných zajatců již několik let. Znal od pamětnice a z kronik příběh Novozélandčana Ernesta Browna. Byl vězněn jako válečný zajatec v moravském Úsově. Zamiloval se do místní dívky a večer se nad úsovským zámek často scházeli v lesíku. Německý strážce na něj před jednou ze schůzek čekal a zastřelil ho – za nedovolené opuštění tábora.

Pan Nesět s paní knihovnicí Hamplovou z Úsova nacházejí na místním hřbitově náhrobní kámen

s jeho jménem. Glennovi příbuzní na Novém Zélandu rychle informují dosud žijícího bratra Allana, který je zprávou z daleké země v Evropě velmi dojat. Hledáme ještě, kde je Ernest pohřben. Jeho ostatky byly převezeny v roce 1947 do Prahy, zřejmě na některý ze hřbitovů spojeneckých vojáků.

Lambinowice – do míst válečného zajetí a smrti

8. 9. (Jesenice – Bečov nad Teplou – Mariánské Lázně)

Zatímco Glenn pokračuje dál Čechami na západ, navštěvujeme místa, odkud pochody smrti vycházely. Polské Lambinowice, kde je dnes muzeum a pietní území na místě bývalého Stalagu Lamsdorf. Expozice vás vtáhne do tehdejší hrůzné atmosféry fungování stalagu, jednoho z mnoha. V okolí tábora jsou rozlehlá pohřebiště – ještě z doby věznění zajatců z první světové války. Někonečné řady křížů – 7000 mrtvých, polovina jsou ruští zajatci. Pak už bez křížů jsou masové hroby z druhé světové války. Čtyřicet tisíc obětí Stalagu VIII F pro sovětské zajatce (věznění zde byli i polští a slovenští povstalci, italské zajatce). V tzv. britském táboře, asi 2 km vzdáleném

Stalagu VIII B pro zajatce ostatních národností, je počet obětí odhadován na 500 mrtvých. Zajatci umírali a jsou pohřbeni i v místech mnoha dalších pobočných táborů a provozů, kde vězni pracovali.

Konečně svoboda, cesta letos končí i pro Glenna

18. 9. (Weiden – Plattling – Mnichov)

Když dopisuji tento článek, dojel už Glenn k Mnichovu, kde byl jeho otec osvobozen počátkem května. Dojel do cíle cesty přes Weiden, kde byl za druhé světové války další z velkých stalagů. Projel Plattlingem, kde zajatce i místní zastihl nálet spojenců. Glenn ví mnohem víc o osudech svého otce a mnohých jiných na pochodech smrti. Viděl jména a hroby těch méně šťastných, co nepřežili. Návratu svého otce si váží o to víc. Má za sebou stejně jako on cestu, na kterou nikdy v životě nezapomene.

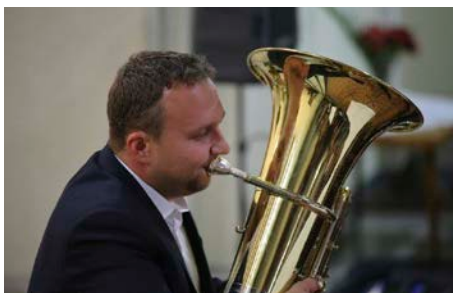
MILENA MĚSTECKÁ, HOLICE
FOTO | ARCHIV AUTORKY

Lidé přispěli na obnovu gutského kostela

Zastupitelé města v září odhlasovali dar na obnovu gutského kostela nebo jeho vybavení ve výši 50 tisíc korun. Částka, která se vybrala během benefice v našem kostele Nejsvětějšího Srdce Ježíšova během vystoupení ministra zemědělství Mariana Jurečka a houslového virtuosa Pavla Šporcla, byla nakonec ještě vyšší, než jsme uváděli na webových stránkách. Lidé zde přispěli částkou 156 tisíc korun. (DH)

FOTO | MARTIN PODŽORNÝ

Sportovní dny visegrádské čtyřky v ZŠ a MŠ Pod Zvonek

Koncem školního roku se dvanáct našich všestranných sportovců ze sedmých, šestých a pátých tříd zúčastnilo mezinárodní sportovní olympiády v rámci projektu visegrádské čtyřky.

Žáci si měřili síly se svými vrstevníky z družebních škol z Těšína,

slovenské Rožňavy a z maďarské Budapešti. Tento projekt umožňuje našim dětem podívat se do světa, hrdě reprezentovat naši školu, město, stát, poznávat jiné kraje a jejich mravy, seznámit se s vrstevníky ze zahraničí, prakticky využívat angličtinu a jiné cizí jazyky v osobním nebo virtuálním kontaktu s nimi. Tento rok jsme neodjeli do světa

my, ale svět dorazil k nám, byli jsme totiž hostiteli.

Nejprve jsme pro zpestření pobytu zahraničním hostům ukázali Svět techniky a Svět miniatur v Ostravě. Druhý den už začalo sportovní zápolení. Žáci závodili v atletice, plavání, fotbale, florbale, přehazované a v netradiční štafetě. V disciplínách se projevila šťastná ruka našich tě-

locvikářů při výběru reprezentantů, protože celkově jsme skončili na prvním místě! Dalším plusem bylo, že vše probíhalo v přátelské atmosféře a v rámci fair play.

Žákům gratulujeme a doufáme, že nás podobným způsobem budou reprezentovat v příštím roce na Slovensku.

**RADOMÍR BROZDA,
ZŠ A MŠ POD ZVONEK**

Wolfram 2017: zlato si odnesli Českotěšíňští

Bláto, déšť, a především spousta zábavy. Tak vypadala letošní branně-vzdělávací soutěž Wolfram 2017, která má prověřit žáky a studenty ve fyzických dovednostech a současně je seznámit s historií svého kraje.

Letos náročnou konkurenci pokorily týmy z Těšínského Slezska.

Loni se premiérového ročníku zúčastnily jen týmy porubských škol, letos už branně-vzdělávací akce mířila celokrajsky. Ve vojenském prostoru Libavá se utkalo třináct čtyřlenných týmů, které postoupily z okresních kol. Celková trasa

závodu, která zahrnovala 8 různých disciplín, měřila 2750 metrů. Žáci 9. tříd a studenti 1. a 2. ročníků víceletých gymnázií soutěžili v jízdě na raftu, zdravotvědě, čekala je překážková dráha a prokázat museli i svou šikovnost a sílu. Nechyběl samozřejmě ani test z historie.

Tentokrát na stupě vítězů vystoupili žáci z mimoostravských škol. Vyhrál tým žáků z Českého Těšína – ze ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím – ve složení Karol Brudný, Wiktor Sikorski, Andrzej Wacławik, Daniel Brzuchanski. Stříbrní byli Třinečtí ze ZŠ Slezská a třetí opět žáci z Třince, z polskojazyčné školy nesoucí jméno Gustawa

Przecza. Po závodech na žáky čekalo překvapení v podobě střelby na laserové střelnici, dále střelba z luku

a kuše a prohlídka historické techniky a zbraní. (MOT)

FOTO | MARTIN OTIPKA/ÚMOB PORUBA

Zemřela herecká hvězda. Začínala v Těšíně

Ve věku 88 let zemřela neobyčejně krásná a talentovaná česká herečka Květa Fialová. Její první stáčí bylo Těšínské divadlo, kde nastoupila v lednu 1946. Její vzpomínku jsme přinesli loni v Těšínských listech v rámci cyklu k 70. výročí založení Těšínského divadla.

„Například ředitelem tam byl jistý pan Kryška. Byla jsem mladá, všechno mi bylo ještě víc jedno než nyní a neměla jsem kde bydlet. Tak mě ubytovali u ředitele doma, čili v rodině Kryšků. Pomáhala jsem jim přes ten těšínský most nosit děťátko, hlídala je, ob-

čas i vařila, uklízela. Vlastně jsem jim dělala tak trochu chůvu. (...) Pak jsem bydlela u šatnářky a jejího manžela. Měli to malé - pokoj, kuchyň. Manželé spali na postelích, na kanapi jejich dítě a někde mezi nimi já!“

Její první rolí byla princezna Pampeliška. „A hned jsem měla postarano o velký zážitek, když jsem z princeznovského kostýmu dostala hned zkraje svrab. Léčila jsem se sírovou masťou,“ vzpomínala Fialová, která pak odešla z Českého Těšína studovat DAMU.

(DH) FOTO | ARCHIV

Trianon rozšířil sociální podnikání

Spolku Trianon se úspěšně daří rozvíjet sociálně podnikatelské aktivity. V loňském roce jsme zahájili rozsáhlou modernizaci provozů Separace pro recyklaci a Digitalizace a skartace dokumentů určených výhradně pro zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Díky podpoře Evropského fondu pro regionální rozvoj, Moravskoslezského kraje, Klastru sociálních

inovací a podniků SINEC a města Český Těšín jsme mohli investovat také do technického vybavení a moderních technologií. Pořádili jsme například nový vysokozdvizný vozík, který ulehčil práci handicapovaným zaměstnancům. Instalovali jsme recyklační linku na zpracování a ekologickou likvidaci kabelů. Část finančních prostředků jsme využili na úpravu vý-

robních prostor a nevyužívaných místností na pracoviště Digitalizace a skartace.

Díky projektu jsme rozšířili nabízené služby, stabilizujeme pozici na trhu a vytváříme nová pracovní místa pro osoby se zdravotním postižením.

Všem partnerům děkujeme za jejich podporu a spolupráci!

TEREZA BAGINSKÁ, TRIANON

To je zákon, kámo!

Městská policie Český Těšín zahájila sérii přednášek ve školách, které mají dětem a mládeži pomoci uvědomit si nebezpečí požívání návykových látek. Preventista proto prošel odborným proškolením.

Návazný program s názvem To je zákon, kámo!, se kterým preventista Petr Glaic navštěvuje českotěšínské školy, je určen pro žáky sedmých, osmých a devátých tříd, kteří absolvovali prohlídku protidrogového vlaku, jenž také zavítal do Českého Těšína.

Žáci se vrací k „vlakovému příběhu“ a sledují jej z nové perspektivy policejních týmů. Žákům jsou vysvětlovány okolnosti vzniku drogové závislosti, možnosti její léčby i rizika trestně právních následků. Cílem programu je prohloubit diskusi o rizicích závislosti a zvýšit u cílové skupiny motivaci ke zdravému životnímu stylu prostřednictvím témat svobody jednotlivce a respektování zákonů.

Program To je zákon, kámo! vznikl díky Nadačnímu fondu Nové Česko ve spolupráci s Národní protidrogovou centrálou SKPV PČR.

SKUPINA PREVENCE
MĚSTSKÉ POLICIE

Dopravně preventivní akce Na vlastní kůži žáky zaujala

Již počtvrté v řadě mělo 11 tříd žáků a studentů českotěšínských škol zpestřené zahájení nového školního roku.

Osvědčená sestava pracovníků BE-SIP, autoškol, zdravotníků, policistů, strážníků a dalších organizátorů se opětovně a s úspěchem pokoušela

zaujmout devátáky základních škol a nově i gymnaziální kvintány. Ti všichni si tak na pěti stanovištích rozestých v parku Adama Sikory doslova „na vlastní kůži“ zažili v praxi pocity člověka při dopravní nehodě a bezprostředně po ní. Díky speciálním brýlím se na chvíli ocitli v roli člověka opilého nebo pod vlivem

drog. Vyzkoušet si v reálném prostředí záchranu člověka a poskytnutí první pomoci rovněž zanechávalo silné dojmy. Prožitkem pro tuto věkovou skupinu jistě bylo i řízení automobilu nebo malého motocyklu. Celá akce se tak opětovně nesla v duchu minimální teorie a maximální praxe. To, že se žáci i studenti

aktivně zapojovali do všech činností, měli touhu si vše vyzkoušet a osahat, a skutečnost, že nikdo nestál jen tak opodál, jen dokresluje celkově skvělý pocit z užitečné akce jak na straně organizátorů, tak především samotných zúčastněných.

TOMÁŠ HLOUŠEK,
VEDOUcí ODDĚLENÍ DOPRAVY

Stavební vývoj Českého Těšína do roku 1939 (29. část)

Stavba č. 105/10

Obecná škola

Ve 2. polovině 19. století levobřežní předměstí, které dnes tvoří Český Těšín, tedy Saská kupa, Kamenec a Brandýs, byla svědky dynamické urbanizace. Souběžně s tímto jevem docházelo k nárůstu počtu obyvatel.

Od roku 1880 se na schůzi rady města projednávala nutná potřeba postavit obecnou školu pro děti z těchto tří předměstí. Důvody byly dva - jednak omezená kapacita komunální školy, dnes Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika na placu Wolności v Těšíně, jednak vzdálenost docházky.

Projekčních prací se ujal městský inženýr Carl Khünl, který svůj návrh signoval 18. června 1880. V lednu následujícího roku pak vypracoval tři situační varianty. První počítala s umístěním školní budovy v prostorách, kde se dnes nachází tělocvična, tedy na Vrchlického ulici (viz Stavební vývoj, 27. část). Druhá varianta upřednostňovala místo na rozhraní budoucích ulic Sokola-Tůmy a Viaduktové. Třetí, která byla nakonec vítězná, počítala s lokalizací školní budovy podél nové ulice. Všechny tyto tři varianty měly společný jmenovatel, a to pozemek patřící Leopoldu Scholtisovi, který město v roce 1882 odkoupilo. V tomtéž roce Khünlův prvotní projekt z roku 1880 dopracoval do detailů stavitel Fritz Fulda. Předběžný rozpočet počítal s náklady ve výši 18 až 20 tisíc florénů, avšak konečná částka dosáhla 34 800 florénů.

Školní budově bylo přiděleno konštruktivní číslo 67 a orientační číslo 10. Dvoupodlažní objekt se skládal ze čtyř učeben s členěním na třídy pro chlapce a zvlášť pro dívky. Oficiální pojmenování školy bylo Communal Volksschule am Sachsensberg, tedy obecná nebo městská škola na Saské kupě. Zprvu se jednalo o školu s německým a částečně také polským jazykem vyučovacím. To znamená, že se vyučovalo utrakvisticky, neboli dvojazyčně. V tomto místě je potřeba poznamenat, že v té době v Těšíně neexistovaly ještě národní školy a tudíž se v obecné škole učily jak německy, tak polsky mluvící děti. To samozřejmě vzbuzovalo obavy z germanizace, jelikož výuka probíhala v rakouském du-

chu. Historik Dan Gawrecki ve své práci na téma Školství na Těšínsku napsal: "Po školské reformě byl zesílen germanizační kurs, který se prosadil i na těšínských hlavních školách. Koncem roku 1871 vydala zemská školní rada pro hlavní školy v Těšíně nařízení o vyučovacím jazyce, kterým se stala bezvýhradně němčina. V 1. a 2. třídě bylo možno používat polštiny, pokud to bylo nezbytné k dorozumění. Ve 3. a 4. třídě mohli být žáci na žádost rodičů od docházky do hodin polštiny zcela osvobozeni." Z tohoto důvodu byla v roce 1885 založena po vzoru Matice opavské Macierz Szkolna dla Księstwa Cieszyńskiego, která měla za cíl vystavět síť polských národních škol a zabránit tak poněmčování polské mládeže.

Dne 10. srpna 1882 se v Silesii, německých novinách, objevilo avízo o konkurzu na nadučitele (ředitele), učitele a dva podučitele pro nově otevíranou školu. Samozřejmě podmínkou pro přijetí byla vyžadována plná dvojazyčnost. Z tohoto konkurzu vzešel učitelský sbor: jako ředitel a nadučitel Franz Mira – rodák z Karviné, jenž pocházel ze sedlácké rodiny, bydlel v domě v ul. Krátka 422/4, dále Georg Koziel jako učitel, Franz Schonowski a Johann Mücke jako podučitelé.

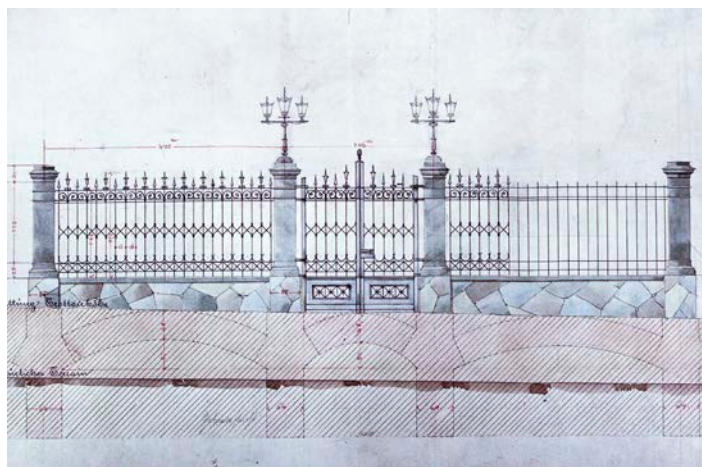
Díky školní kronice se dovídáme, z jakých učebnic se tehdy vyučovalo. Kupříkladu z polských: Elementarz polski dla dzieci niemieckich, Książka do czytania dla austriackich szkół ludowych pospolitych nebo Pierwsza książka. V prvním školním roce 1882/1883 instituci navštěvovalo 178 chlapců a 173 dívek. Největšího počtu dětí dosáhla ve školním roce 1891/1892, kdy se ve čtyřech třídách tlačilo celkově 396 žáků. V tomto okamžiku bylo zřejmé, že školní budova dosáhla svého kapacitního maxima, a proto v březnu roku 1892 rada města diskutovala nad návrhem přístavby. Stavební oddělení dokonce připravilo skicu, avšak nakonec bylo rozhodnuto postavit zcela novou školní budovu v nedalekém sousedství, tedy v současných Masarykových

►► Do detailu prokreslený návrh tvaru vchodových dveří.

REPRO | ARCHIWUM PAŃSTWOWE W KATOWICACH

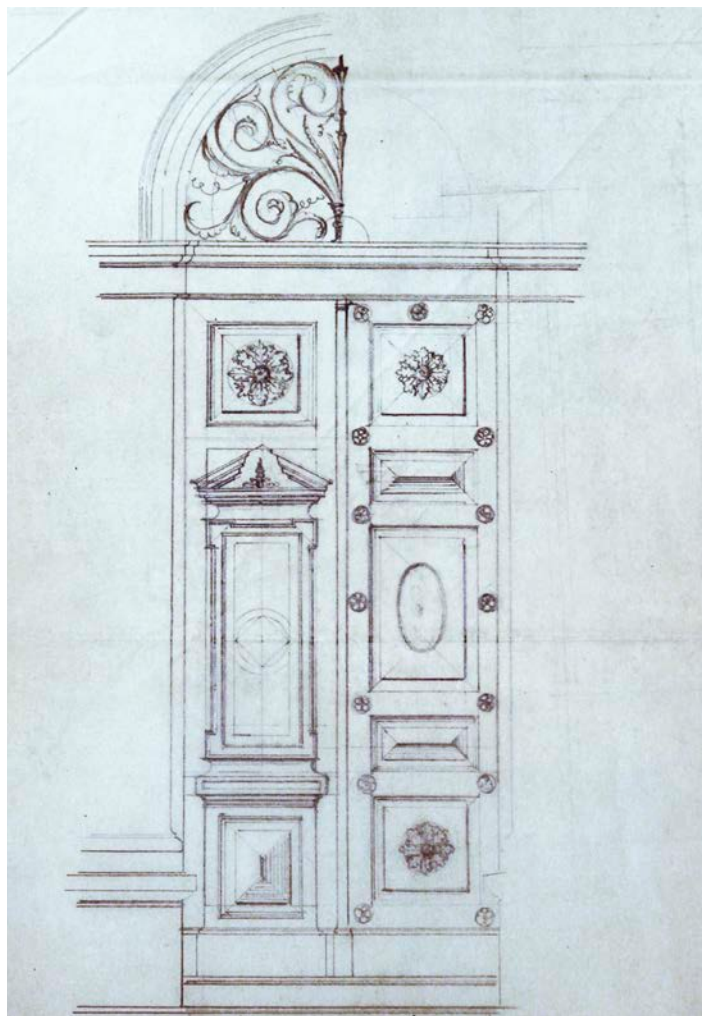

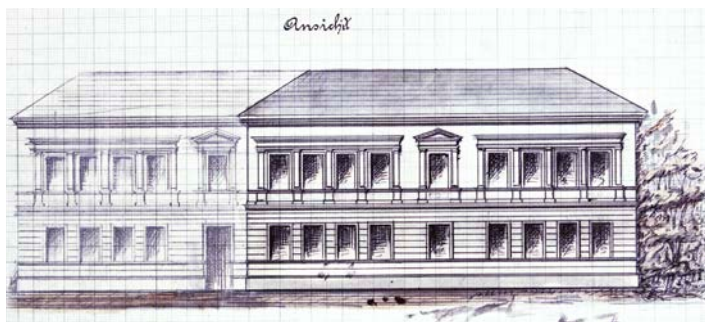
Školní budova na pohlednici z roku 1898. FOTO | SOUKROMÁ SBÍRKA LUŽKA NOVÁKA

Vkusný návrh oplocení pozemku školní budovy podél Hasnerovy ulice.

REPRO | ARCHIWUM PAŃSTWOWE W KATOWICACH

Skica prodloužení školní budovy z roku 1892.

REPRO | ARCHIWUM PAŃSTWOWE W KATOWICACH

sadech 103/19. K realizaci došlo ještě v tom samém roce a slavnostní otevření proběhlo 20. září 1893.

Po přemístění školy do nového objektu se v prázdných místnostech usadila nová mateřská školka s názvem Kaiser Franz Josefs Kindergarten am Sachsenberg, tedy Mateřská školka císaře Františka Josefa na Saské kupě. Byla to v pořadí již druhá císařova mateřinka v Těšíně. První se nacházela v domě na současné ul. Wyższa Brama 31 v Těšíně. Ředitelkou tohoto předškolního zařízení byla Euphrosine Burel. Za jejího vedení se školka musela přestěhovat do soukromého domu na ul. Božkova 10. Důvodem bylo, že v roce 1900 došlo k opětovnému umístění části školních tříd, které nebyla schopna pojmout nová školní budova v aleji arcivévody Albrechta. Zajímavostí je, že stejně jako dnes se kdysi v této budově nacházela volební místnost pro okrsek Saská kupa, a to pro volby do rady města.

Přelomový moment v historii objektu je samozřejmě spjat s rozdělením Těšínského Slezska 28. července 1920. Jelikož školní budova byla v majetku města, tudíž státu, musela být vyklizena a místo školy zde byl umístěn nově vzniklý Okresní soud pro Český Těšín. Školní inventář a školní pomůcky byly prozatímne umístěny na půdě, později na chodbách německých obecných škol

v Masarykových sadech. Tento stav trval do roku 1929, kdy byla pro okresní úřady postavena podél dnešní Týrsovy ulice honosná státní úřední budova. Do uvolněných prostorů se následně přestěhovala Německá veřejná městská obchodní škola, která doposud působila v provizorních místnostech dříve nemocnice sv. Jana na Frýdecké ulici (nyní Albrechtova střední škola), která původně sloužila sestrám boromejkám z Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského, jejichž klášter se stále nachází v Těšíně.

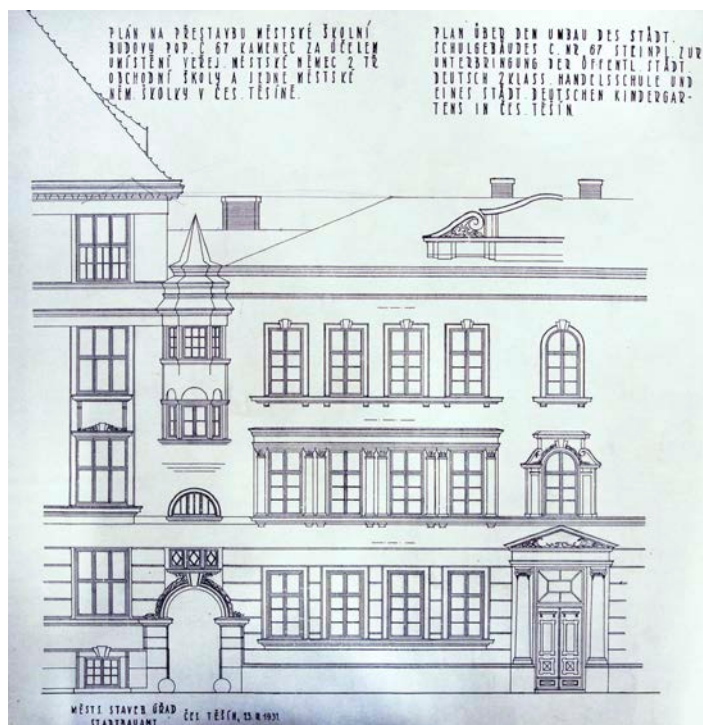
Ve školní budově se od 1. poloviny 20. let nacházelo sídlo spolku Deutsche Bezirksjugendfürsorge (Německý spolek péče o mládež), jehož předsedou byl nejdříve Walter Fulda (syn stavebníka Fritze Fuldy a bratr architekta Eugena Fuldy) a po jeho smrti v roce 1927 Siegfried Haase. V roce 1931 rozhodlo městské zastupitelstvo přistavět třetí podlaží. Důvody této nadstavby byly zřejmé. Za prvé stísněné podmínky pro stávající dvoutrždní obchodní školu a za druhé záměr umístit zde městskou německou mateřskou školu.

Výkresovou dokumentaci připravil městský stavební úřad, zatímco stavební práce vykonala firma Eugena Fuldy. Jak uvádí Pamětní kniha Českého Těšína z roku 1933: „Nadstavbou stala se budovou dvoupatrovou, čímž nabyla 3 dal-

Štítek ze školní kroniky.

FOTO | OKRESNÍ ARCHIV KARVINA

Plán nadstavby školní budovy s pohledem na hlavní průčelí.

REPRO | ARCHIWUM PAŃSTWOWE W KATOWICACH

Současný pohled na Základní uměleckou školu Pavla Kalety.

FOTO | CZESŁAW KRAINA

Hasnerova ulice s pohledem na školní budovu před provedením nadstavby. Kolem roku 1928.

FOTO | FOTOPOLSKA.EU

ších učebních místností, ředitelny s předšíní a místnosti pro archiv a pro knihovnu. Přitom postavena byla do dvora přízemní budova pro umístění německé školky, jež

se nacházela v soukromém domě. Spolu zavedeno bylo v budově ústřední topení." Tato investice stála městskou kasu 490 tisíc korun.

CZESŁAW KRAINA

OTÁZKY & ODPOVĚDI

SLOUP

? Dobrý den, měla bych dotaz možná i návrh, zda by se nemohl na hranici umístit hraniční sloup, jak to bývalo před válkou. Na polské straně je. Myslím, že by to zapadlo jako historická vzpomínka stejně jako Avion, když na protější straně hranice již stojí. Určitě by to bylo i historicky zajímavé místo pro návštěvníky města. Děkuji.

ODPOVÍDÁ MIROSLAV STAŘIČNÝ

Děkujeme Vám za Váš dotaz, tímto námětem se budeme zabývat.

OSVĚTLENÍ PARKU

? V Masarykových sadech po rekonstrukci parku je velice slabé osvětlení. V současné době navíc nesvítí některá světla vůbec. Chci se zeptat, kdy opravíte nefunkční svítidla? V některých částech parku je nyní naprostá tma. Park již vypadá jako Jurský park. Věřím, že zahraniční filmové štáby by o něj projevíly jistě veliký zájem.

ODPOVÍDÁ JARMILA SMELÍKOVÁ

Stavba veřejného osvětlení v Masarykových sadech byla provedena v rámci investiční akce celkové rekonstrukce parku dle projektové dokumentace. Vzhledem k tomu, že hodnoty svítivosti jsou nevyhovující, začali jsme v letošním roce s výměnou svítidel, a to 16 kusů poděl komunikace Masarykovy sady a postupně máme v záměru vyměnit všechna svítidla. Závady na veřejném osvětlení jsme nahlásili správci veřejného osvětlení společnosti ELTODO-CITELUM s. r. o. Nesvítící svítidla rovněž můžete nahlásit na jejich bezplatnou telefonní linku 800 101 109.

Knihovnickou K2 vybojovali „naši“

Knihovnou Moravskoslezského kraje se stala Městská knihovna Český Těšín. Ředitelka Jana Galášová si převzala dne 12. října cenu Knihovnická K2 v Galerii výtvarného umění v Ostravě.

Městská knihovna v Českém Těšíně je podle poroty vzorovou ukázkou skvělé komunitní knihovny, jejíž činnost má mezinárodní přesah a význam.

Patří mezi špičková zařízení v kraji, její činnost se neomezuje pouze na služby čtenářům, ale pořádá i řadu dalších akcí, např. Mezinárodní festival spisovatelů, Mezinárodní festival Čtení nad Olzou, projekt Bez stereotypů – Češi a Poláci o sobě

navzájem a další. Spolupracuje také s knihovnou v Daruvaru (Chorvatsko) v programu Sister Libraries.

„Jsem velmi rád, že v našem kraji funguje tolik knihoven, které se stávají srdcem všestranného kulturního života ve městech a obcích, vedou čtenářské kroužky pro děti, věnují se společnému čtení dětí a rodičů, organizují vycházky, besedy. Čtenáři tak získávají všeobecný přehled. Učí se lépe vyjadřovat, vnímat text, koncentrovat se a při čtení pohádek si udělat čas pro sebe i svou rodinu,“ uvedl náměstek hejmana Moravskoslezského kraje pro kulturu Lukáš Curylo. **(RED)**

FOTO | KRAJSKÝ ÚŘAD

RYBNÍKY V ČESKÉM TĚŠÍNĚ NA KONCI UL. NOVÁ TOVÁRNÍ

? Chtěl jsem se zeptat, jestli se rybníky někdy dočkají nějaké revitalizace, čištění atp., jelikož už je to tam v hodně špatném stavu, nehledě na to, že ten jeden rybník už skoro přetéká za svá léta. Děkuji za odpověď.

ODPOVÍDÁ JARMILA LYČKOVÁ

Rybníky a pozemky mezi Olší a Ropičankou nejsou ve vlastnictví města, a proto město Český Těšín v současnosti neplánuje revitalizaci tohoto území.

VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ MHD

? Dobrý den, chci se zeptat, ke kterému datu bude znám provozovatel MHD v Českém Těšíně pro období od roku 2019 a kteří zájemci se do soutěže přihlásili.

ODPOVÍDÁ TOMÁŠ HLOUŠEK

MHD v Českém Těšíně díky své velikosti nepodléhá režimu veřejných zakázek, tudíž nebyla vypsána žádná soutěž, do které by se dopravci hlásili. Město oslovilo tři nejvýznamnější dopravce aktivně působící v regionu, a to ARRIVA MORAVA a. s., ČSAD Havířov a. s. a ČSAD Vsetín a. s., aby předložili cenové nabídky kompenzace za veřejné služby v přepravě cestujících MHD Český Těšín na období 2019–2028. Zastupitelstvo města by na svém listopadovém zasedání dne 20. 11. 2017 mělo rozhodnout o výběru konkrétního dopravce.

V pátek 13. se všem otevřela hasičská stanice

Česká asociace hasičských důstojníků vyhlašuje každým rokem Den požární bezpečnosti. Vyhlášené datum není náhodné, vždy se jedná o pátek 13. Letos to připadlo na říjen.

Také v Českém Těšíně se otevřela den brána zdejší hasičské stanice a všichni zájemci si mohli prohlédnout nebo i vyzkoušet některou techniku a pohovořit s hasiči. Večer

pak členové sboru označovali špatně zaparkovaná auta, která by v případě požáru nebo jiného neštěstí znemožnila průjezd složek záchranného systému k místu zásahu. „Obecně máme problémy na všech sídlištích, hlavně ve Svibici, ale lidé také špatně odstavují auta například na ulici Úvoz nebo Slezská,“ uvedl velitel stanice Český Těšín Pavel Haas.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Poklady se otevíraly již posedmnácté

Ač nepřízeň počasí komplikovala organizátorům přípravu akce, Truhla se nakonec setkala s velmi dobrým ohlasem u návštěvníků. Vše – od vernisáže výstavy Blaženy Slováčkové – klenotu těšínské výivky přes „Workshopy na cestách“ v obci Brenna nebo sešlost muzikantů v rámci projektu „Zagrej mi muzyčko“ – můžeme označit jako velmi úspěšné.

Tradiční nedělní Těšínský jarmark se spoustou stánků pod Piastovskou věží proběhl ke spokojenosti pořadatelů bez kapky deště a program přilákal návštěvníky z obou stran řeky Olše. Obывatelé se sešli u dobré lidové muziky a vystoupení dětských folklorních souborů, řemeslných stánků a slezské kuchyně.

ŠÁRKA KLIMOSZOVÁ

FOTO | MAREK DŽUPIN

Sepsání návrhu na oddlužení není v Těšíně problém

Již téměř 3 roky funguje v Českém Těšíně Charitní poradna, která usiluje o to, aby občané netrpěli neznalostí svých práv a povinností, neznalostí dostupných služeb nebo neschopností vyjádřit své potřeby, či hájit své oprávněné zájmy.

CHARITA
ČESKÝ TĚŠÍN
Charitní poradna

Pomoc a podporu zde najdou lidé, kteří se dostanou do krizové a tíživé sociální situace (nebo jim tato situace hrozí), a to zejména z důvodu dluhové problematiky, exekuce, finanční tísně, rozvodu, ztráty bydlení, nezaměstnanosti, problémů v pracovně-právních vztazích, ochrany spotřebitele aj.

Rostoucí počet klientů, kteří využívají tuto sociální službu, svědčí o její potřebnosti. „Od svého založení v roce 2014 nám každý rok přibývá klientů v řádu desítek procent. Z toho důvodu jsme se rozhodli prodloužit provozní dobu naší poradny o další pracovní den,“ říká vedoucí poradny Šárka Jonsztová.

Další nárůst klientů očekává poradna s ohledem na novelu insolvenčního zákona, jež začala platit od 1. 7. 2017. „Spolu s oblastí rodinného práva patří dluhová problematika k nejčastější oblasti zakázky ze strany klientů. Od 1. 7. si nově již klienti nepodávají návrhy sami za sebe, ale prostřednictvím zástupce jako je např. advokát nebo notář, ale jeho odměna nesmí být vyšší než 4000 korun. Novela jde především proti soukromým agenturám, které za sepsání velmi často nekvalitních návrhů často požado-

valy i více než 20 000 korun. Zdarma návrhy mohou sepsávat pouze právnické osoby, které musí prokázat svou veřejnou prospěšnost, aby jim byla udělena akreditace, jedná se tak nejčastěji o neziskové organizace. Co se týče naší poradny, očekávám, že nejpozději do poloviny příštího roku budou všechny potřebné papírové záležitosti dořešeny a akreditace nám bude přidělena. Vzhledem k tomu, že jsme tyto návrhy pro klienty psali již před účinností novely, nacházíme se aktuálně v přechodném období, takže můžeme návrhy i nadále za klienty psát, ačkoliv ještě akreditaci nemáme. Jsme tak nyní jedini, kteří na území Českého Těšína a v blízkém okolí tuto službu svým klientům nabízíme zdarma,“ uvádí sociální pracovník Michal Kawulok.

Poradna funguje na principech bezplatnosti, anonymity a diskre-

tnosti. Poradce je, pokud si to klient přeje, společníkem až do úplného vyřešení problému. Z toho vyplývá, že klient může přijít do poradny opakovaně. Vedle dvou sociálních pracovníků, kteří vzájemně spolupracují, aby klientovi poskytli nejlepší možnosti řešení jeho problému, zajišťuje Charitní poradna také bezplatné odborné konzultace s externím právníkem. Poradna je nově otevřena 3 dny v týdnu, kdy k pondělí (8.00-12.00) a středě (11.00-17.00) přibyl další den, a to čtvrtěk (8.00-14.00).

Kontakt:

Charitní poradna, Masarykovy sady 88/5, Český Těšín, 737 01
tel.: 739 247 747, 731 454 650,
603 287 231

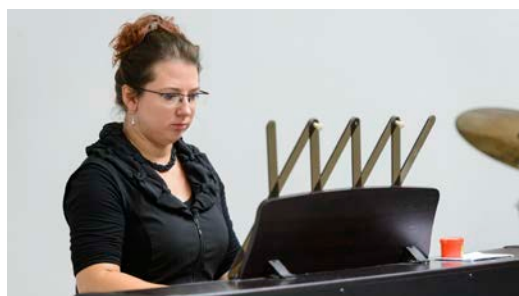
poradna@ceskytesin.charita.cz
(RED)

Zagrej mi muzyčko na tři dny ovládlo Těšín

Mezinárodní setkání lidových kapel a folklorních souborů Zagrej mi muzyčko se uskutečnilo v rámci akce Poklady z těšínské truhly. Lidová hudba ovládla po tři dny Český Těšín a Cieszyn. Během víkendu se představilo návštěvníkům celkem 15 souborů z regionu Těšínského Slezska. Setkání při muzice a slezských písních se setkal s velmi dobrou odezvou u návštěvníků akcí.

ŠÁRKA KLIMOSZOVÁ

FOTO | MAREK DŽUPIN

Českotěšínské Vlcí hráli pro handicapované děti

Na státní svátek 28. září proběhlo na českotěšínském zimním stadionu hokejové utkání HC Wolves - HC Studénka. Čestné buly vhodila herečka a moderátorka Mahulena Bočanová

Vedení českotěšínského klubu HC Wolves se rozhodlo věnovat zápas postiženým dětem, které jsou v péči Slezské diakonie. Výdělek ze vstupného a prodeje propagačních materiálů, sbírka mezi fandů a dar od majitele klubu vynesly celkem 10 250 korun.

„Je pro nás důležité využívat stále rostoucí návštěvnosti také pro podporu lidí. Současně chceme návštěvníkům připomenout jejich důležitou funkci v pomoci potřebným. Protože Mahulena Bočanová má sama postiženou holčičku, rozhodli jsme se, že bychom chtěli tentokrát věnovat finanční dar někomu, komu tyto prostředky alespoň trošku zpříjemní život,“ uvedl majitel klubu HC Wolves Petr Malíř. Přípo-

mněl, že čestné buly minule vhodila i legenda českotěšínského hokeje

Stanislav Vincour nebo Ivan Kرابec, paralympionik a vítěz mnoha

mistrovství ve stolním tenise. (DH)

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Dobré ráno bude na sociální téma

Město Český Těšín má i v roce 2017 nabitý kalendář sérií preventivně bezpečnostních akcí, přednášek a setkání. 27. listopadu zveme všechny zájemce z řad seniorů a široké veřejnosti v době od 9.00 hod. do 11.00 hod. do kavárny Avion na snídani v rámci akce „Dobré ráno na

sociální téma“. Akce proběhne formou besedy za účasti vedení města Český Těšín a zástupců odboru sociálního a místního hospodářství a Městské policie Český Těšín. Zároveň budou v rámci programu předány certifikáty absolventům letošní „Senior academy“. Pro všechny

účastníky je připravena malá snídaně a propagační materiály sociální pomoci na území našeho města. Těšíme se na vás a vaše podněty.

KLAUDIE DINELLI,
VEDOUČÍ ODBORU SOCIÁLNÍHO
PETR GLAIC, PREVENTISTA MĚSTSKÉ
POLICIE ČESKÝ TĚŠÍN

POZVÁNKY

Literární podvečer

Přátelé hezkého čtení jsou zváni 14. listopadu od 15.30 hodin na Literární podvečer v kavárně Avion. Vystoupí Stanislav Filip, Anna Vojtěchová, Karel Šikora, Marie Brabcová, Petr Korč, Roman Štolfa, Ján Barger a další autoři. O hudební doprovod se postará Beata Kuracinová a děti z Dětské kavárničky z Orlové. Vstup je zdarma. (RED)

Výstava řemesel

Srdečně vás zveme na Vánoční výstavu tradičních řemesel, která proběhne od 1. do 10. prosince na ulici Úvoz 8. Výstava bude otevřena denně od 10 do 18 hod. Těšíme se na vaši návštěvu. (RED)

Strážníci si odzkoušeli první pomoc

Výcvikem první pomoci procházejí pravidelně českotěšínské strážníky. Školení má pomoci zvýšit pravděpodobnost záchrany člověka ohroženého na zdraví nebo životě,

ale také chránit zdraví samotného strážníka.

„Záchranáři spolupracují se strážníky zhruba stejnou měrou jako s policisty. Český Těšín se tomu průměru

vyvíká, zde s městskými strážníky přicházíme do styku více. Je to dáno charakterem města, ale i větší přítomností strážníků v ulicích, než je to jinde, stejně jako díky poměrně velmi kamerovým systémem dobře pokrytému území,“ řekl lékař záchranné služby Jan Karczmarczyk.

Podle něj by kurzem první pomoci měli ve svém zájmu procházet všichni lidé, protože pokud musí laik poskytovat první pomoc, děje se tak většinou v rámci jeho nejbližší rodiny. „Učíme nejen efektivní pomoci, ale také rozpoznávat příznaky, což je velmi důležité,“ doplnil.

Podle Karczmarczyka strážníci největšíinou zasahují nikoliv u dopravních nehod, jak by se mohlo zdát, ale v ulicích. Jsou první na místě, pokud někomu začne být špatně, zkolabuje, mnohdy jsou voláni sousedy k případům domácího násilí, rvačkám a také k sebevrahům.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Cenu Zlomená závora si odvezli Poláci

Cenu Zlomená závora v rámci letošního 27. divadelního festivalu Bez hranic získalo představení „Do dna“.

Muzikál, v němž byly využity lidové písně ze sbírek Oskara Kolberga, Władysława Skierkowského a Kurpiowského zpěvníku Henryka Gadowského nastudovali studenti AMÚ Stanisława Wyspiańskiego z Krakova pod vedením režiséry Ewy Kaim.

Zlomená závora je výhradně cenou publika. Diváci ocenili představení „Do dna“ bodováním, které v součtu dalo číslo 4,98! (maximum je 5 bodů). Za ním se umístily české hry: „Olga (Horror z Hrádečku)“ v nastudování Divadla Letí (Praha) s průměrem bodování 4,64 a „Kočičí hra“ Klicperova divadla (Hradec Králové) s průměrem 4,63. Na jevišti Divadla Adama Mickiewicze v Cieszynie trofej v podobě hraniční závory předali vítězům letošní patroni festivalu, starostové obou Těšínů – Vít Slovák a Ryszard Macura.

Charta 77

Motivem letošního ročníku bylo také 40. výročí Charty 77 a citát z díla Václava Havla „Něco heroicky zasněného, bláznivého a neskutečného...“ popisující zkušenosti československých a polských disidentů. Souběžně s festivalem proběhla na mnoha místech, i ve školách, řada uměleckých a vzdělávacích akcí.

Tato část festivalu vyvrcholila v panelové diskusi dne 7. října. Zúčastnili se jí signatáři Charty 77 a iniciátoři polsko-československé spolupráce z kruhů demokratické opozice, ze které vzešla Polsko-československá solidarita (PČS, dnes PČSS). Z české strany se debaty zúčastnili Petruška Šustrová, Tomáš Hradílek, Jaromír Piskor, z polské pak Zbigniew Janas, Mirosław Jasiński, Andrzej S. Jagodziński, Andrzej Grajewski a Krystyna Krauze, režisérka dokumentárního snímku o Karlu Krylovi. Byla mezi nimi také Monika Horskáková,

pod jejímž vedením studenti Slezské univerzity v Opavě vytvořili sérii dokumentárních filmů o hrdinech těchto událostí.

Účastníci také zaslali dopis vůdci Tatarů Mustafovi Džemilevovi, kterým vyjádřili solidaritu s krymskými Tatary a nesouhlas s násilným připojením jejich vlasti k Rusku.

Poprvé festival proběhl v Těšíně v roce 1990, kdy jej iniciovali členové Polsko-česko-slovenské Solidarität Jerzy Kronhold z Cieszyna a již nežijící Jakub Mátl z Českého Těšína. Soutěžní přehlídka měla původně příponu Na hranici, po vstupu třech zemí do EU ji organizátoři změnili na Bez hranic.

Na koncertech, divadlech a setkáních bylo během festivalu přes 3700 diváků. Vernisáží a výstav se zúčastnilo 2700 návštěvníků.

Poděkování

Na přípravě a realizaci festivalu se podíleli na české straně členové Spolku Půda, pracovníci Městské knihovny v Českém Těšíně a Těšínského divadla. Všem náleží poděkování, zejména pak za velmi dobrou spolupráci patří dík především Gertrudě Chowaničkové, Janě Stránské, Ladislavu Szpyrcovi, Bogdanu Kokotkovi, Dorotě Havlíkové, Janě Šefrnové, Roksaně Warakse, Gabriele Budínské, Romanu Sekulovi a celému technickému štábu Těšínského divadla.

Děkujeme rovněž oběma gymnáziím v Českém Těšíně a starostovi města Vítu Slovákovi za vstřícnost a za finanční podporu městu Český Těšín, Moravskoslezskému kraji a Česko-polskému fóru.

Děkujeme taky všem dobrovolníkům, sponzorům a divákům, kteří festival navštívili a podpořili ve snaze z Těšínů vytvořit po dobu šesti dnů centrum kulturních aktivit tří sousedících států. Děkujeme a těšíme se na vás opět za rok.

JANUSZ LEGOŃ,

ŘEDITEL MDF BEZ HRANIC

FOTO | MARIAN SIEDLACZEK, MARTIN PODŽORNÝ

Akademie programování v Kodu a žáci ZŠ

Žáci Základní školy Hrabina, pracoviště Slezská se už druhým rokem v posledním čtvrtletí loňského školního roku v hodinách Informační a komunikační technologie zabývali společně se svou vyučující Helenou Lazarovou programováním v Kodu - nástroji umožňujícím vizuální programování se speciálním zaměřením na vývoj her.

Vybraní žáci O. Sikora, F. Šildr, A. Mustafa a S. Miksch ze šesté a sedmé třídy se v závěru výuky zúčastnili již tradičního slavnostního Závěrečného dne Akademie programování v Praze, kam byli již podruhé pozváni jako jedni z neaktivnějších mladých programátorů.

Při této jednodenní návštěvě našeho hlavního města je čekal kromě prohlídky zajímavého architektonického uspořádání interiéru budovy a jejího vybavení především čas nabitý oblíbenými činnostmi. Byli rozděleni do družstev podle barev. Prokázali znalosti v soutěžních kvízech, které procvičovaly logiku a poznávání programů, součástí bylo dále programování offline, želví grafika, nechybělo rovněž bohaté občerstvení. Chlapci hodnotili den jako plný úžasných zážitků a jednodenní výlet do Prahy určitě stál za to, navíc když se ještě odpoledne stihli i krátce zastavit na Vyšehradě.

VLASTA POTYSZOVÁ, ZŠ HRABINA

FOTO | ARCHIV ŠKOLY

Tanec jehly s nití představuje tvorbu českotěšínské vyšivačky

Výstava Mistrný tanec jehly s nití zpřístupnila zájemcům o tradiční výšivku z Těšínska v Galerii Most průřez celoživotním dílem Blaženy Slováčkové. Byly zde k vidění výšivky na základě originálních dobových vzorů, které Blažena Slováčková získala bádáním v muzejních sbírkách. Expozice nabídla rukávce, zástěry, vzory vyšíváné na živůtcích, stejně jako peřinky či ubrusy. Výstava se konala u příležitosti významného životního jubilea autorky a také udělení titulu Mistr tradiční rukodělné výroby Moravskoslezského kraje.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Děti z mateřské školy nadchl hmyzí domeček

Děti z mateřské školy v Mostech se rozhodly na školní zahradu nalákat další návštěvníky z hmyzí říše a připravily pro ně nějaké speciální úkryty, v nichž najdou místo třeba pro rozmnožování. Všem těmto hmyzím pomocníkům připravily tzv. hmyzí domeček.

Nejčastějšími hosty hmyzího domečku jsou mravenci, zlatoočka, slunéčka sedmitečná. Tento drobný, neagresivní a užitečný hmyz pomáhá při redukci škůdců, opylování zahrady a zvyšování úrody. Slunéčko sedmitečné pak velmi efektivně likviduje mšice.

Děti domeček nadchl – mohou tak pozorovat fascinující mikrosvět na zahradě a přitom se učit mnoho zajímavého o přírodě a koloběhu života.

INGRID KREJČÍ

FOTO | INGRID KREJČÍ

Jubileusz pezetkaowców z Osiedla

Jubileuszowy rok PZKO postanowili uczcić także członkowie MK PZKO Czeski Cieszyn-Osiedle.

Tutejsze Koło, powstałe później niż większość Miejscowych Kół i odróżniające się od nich również tym, że nie posiada swojego domu ani świetlicy, zaprosiło swoich członków i sympatyków do sali ośrodka kultury Strzelnica.

Utalentowane grono

Przy planowaniu programu kulturalnego zarząd nie musiał sięgać daleko, bo w swoich szeregach ma sporo utalentowanych ludzi. Dla uczestników spotkania wystąpili uzdolnieni muzycznie chłopcy z rodziny Molinów oraz działający przy MK zespół kameralny „TA Grupa”.

W czasie spotkania przypominano 70. rocznicę założenia Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w RC oraz historię kół czeskocieszyńskich i powstałego w 1974 roku w wyniku ich podziału koła Cz. Cieszyn-Centrum. Był też czas na dyskusję i wspomnienia członków Koła.

„Jestem przekonany, że nasze polskie szkoły będą nadal kształcić młode pokolenia Polaków, którzy wprawdzie wyjadą pewnie pozierać doświadczenie w innych miejscach, ale w końcu wrócą na Zaolzie, które jeszcze długo będzie ziemią naszych przodków,” zakończył optymistycznie prelekcję o historii PZKO prezes Miejscowego Koła, Janusz Trombik.

O okolicznościach powstania oraz 43-letniej działalności Koła opowiedział natomiast Leszek Branny, członek zarządu, niedysydniejszy prezes Koła. Nie zabrakło archiwalnych oraz współczesnych fotografii dokumentujących bogatą działalność członków.

Powstanie przez podział

Koło powstało w 1974 roku w wyniku podziału MK Czeski Cieszyn-Miasto. Liczące wówczas ponad 1.600 członków Koło podzieliło się na trzy mniejsze: Centrum, Osiedle i Park Sikory. MK Cz. Cieszyn Osiedle, skupiające Polaków z Rozwoju oraz Osiedla, w pierwszym roku działalności skupiało 622 członków i w kolejnych latach mogło pochwalić się wyjątkową aktywnością.

Obecnie Koło liczy 212 członków, a są wśród nich reprezentanci wszystkich pokoleń. „Liczba członków maleje, na co składa się wiele przyczyn, jednak mniej więcej od roku 2011 spadek nie jest już taki duży, część osób odchodzi, ale zapisują się do nas nowi członkowie,” mówił Leszek Branny.

W czasie jubileuszowego spotkania wręczono odznaczenia kilkunastu zasłużonym członkom. Jak podkreślił zarząd Koła, na przestrzeni minionych kilkudziesięciu lat w MK ofiarnie pracowało mnóstwo ludzi, których nawet nie sposób zliczyć. Członkowie Koła nadal wykazują się wielką aktywnością, pomimo trudnych warunków lokalowych.

Na zebraniach oraz niektórych imprezach członkowie spotykają się w

sali przy ul. Komeńskiego udostępnionej przez Kongres Polaków. W programie działalności MK ma również liczne imprezy plenerowe, cieszące się sporą popularnością.

„Specyfiką naszego koła był od początku brak lokalu. Pomimo tego byliśmy i jesteśmy aktywnym, zaangażowanym kołem. Mamy bazę wiernych członków, dzięki współpracy z przedszkolami udaje nam się przyciągać na nasze imprezy lub zaangażować w działalność młodych rodziców z dziećmi,” powiedział nam prezes Koła, Janusz Trombik.

Niepewność lokalowa

Jak dodał, Koło czeka w najbliższych miesiącach spora zmiana. Kongres Polaków, który użycza mu pomieszczenia w swojej siedzibie, musi wyprowadzić się z zajmowanego budynku. Nie wiadomo jeszcze, czy w nowej siedzibie KP znajdzie się sala odpowiednia na zebrania i spotkania Miejscowego Koła Czeski Cieszyn-Osiedle. Członkowie Koła w przyszłość patrzą jednak z optymizmem.

ELŻBIETA PRZYCZKO, MIESIĘCZNIK

ZWROT

FOTO | KAZIMIERZ BRANNY

VYLEZTE ZE SKLEPŮ A GARÁŽÍ

**Chcete ukázat svůj hudební talent a zviditelnit se?
Pak nemůžete chybět na soutěži
o nejlepší amatérskou skupinu.
Vítězové získají hodnotné ceny.**

**Kdy? 25. listopadu 2017
Kde? Jazzklub na Střelnici
Český Těšín**

Zájemci hlaste se na email:
nikola.hrivnakova@ddmtesin.cz
do 21. října 2017

Soutěž budou hodnotit odborníci
z hudební branže.

UKAŽTE, CO UMÍTE!

Projekt je financován z dotace
Moravskoslezského kraje

Pořadatelem akce jsou

Piátacy tradycyjnie udają się do Krakowa

W czwartek 7 września wczesnie rano klasy piąte czeskojęzyńskiej podstawówki spotkały się pod szkołą, aby wyjechać na tradycyjną dwudniową wycieczkę do Krakowa. Pożegnaliśmy się z rodzicami, spakowaliśmy bagaże i wsiadliśmy do autobusu. Droga nam się dłużyła, ponieważ trwała aż trzy godziny. Zwiedzanie miasta rozpoczęliśmy od spaceru pod Okno Papieskie, z którego dawniej wyglądał papież Jan Paweł II. Następnie Plantami przeszliśmy pod Uniwersytet Jagielloński. Później zobaczyliśmy Barbakan i Bramę Floriańską, podziwialiśmy Sukiennice. Weszliśmy do Kościoła

Mariackiego, w którym obejrzelśmy uroczyste otwarcie pozłacanego ołtarza. Wreszcie pojechaliśmy do kopalni soli w Wieliczce. Czas upłynął nam bardzo przyjemnie. W podziemiach zjedliśmy obiad i zakupiliśmy pamiątki. W godzinach wieczornych nie brakło nam siły na wieczorny godzinny spacer po Krakowie, gdy mieliśmy okazję zakupić tradycyjne obwarzanki. Rano wypoczęci wyruszyliśmy na Zamek Królewski. Kiedy wspięliśmy się na wieżę, każdy swoją lewą dłonią dotknął serca Dzwonu Zygmunta, aby spełniło się jego największe marzenie. Zobaczyliśmy krypty królów polskich.

Później udaliśmy się na lody i wsiadaliśmy do autobusu. Droga do domu

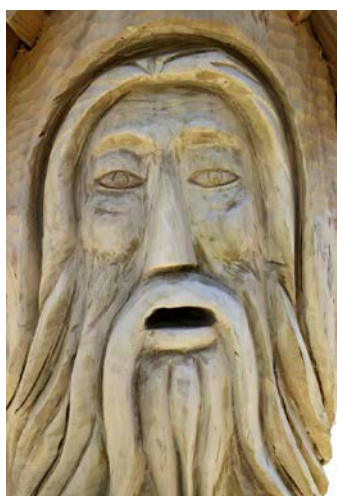
upłynęła nam niezwykle szybko.
MARIANNA SZEŁONG, FOTO | ARCHIWUM

Babí léto pokropil déšť, náladu ale nezkažil

Přes nepříliš příznivé počasí nová akce Babí léto přitáhla do parku Adama Sikory celé rodiny. Děti potěšil Hopsalín, klauni z balónkov a další atrakce. (DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Řezbáři se činili pod širým nebem

Pět umělců se po tři dny činilo pod širým nebem v rámci řezbářského sympozia v hraničním městě. Jejich díla po vyzrání a napuštění ochranným prostředkem ozdobí park a zahrady mateřinek. „Je to velmi úspěš-

ná akce, kdy lidé mohou umělecké řezbáře nejen pozorovat při práci, ale navíc nám po ní zůstávají k dispozici nádherné řezby, které nám pomáhají zatraktivnit veřejný prostor,” uvedla referentka Lada Večerová. (DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ, MARTIN PODŽORNÝ

Byla to překrásná akce

Chceme poděkovat městu Český Těšín, jeho vedení a hlavně Centru sociálních služeb za další krásnou akci pro seniory, jako byl zájezd do Zoo Zlín a zámku Lešná. Organizátorky snad objednaly u sv. Petra

i to překrásné počasí! Všem patří naše díky!

Za všechny „účastníky zájezdu“ děkuje

MARIE PROCHÁZKOVÁ,
PŘEDSEDKYNĚ SPCCCH

FOTO | ARCHIV SPCCCH

ÚTOČNÍK MICHAL HUBNÍK SE VRÁTIL K FOTBALU. DO SOUTĚŽNÍHO ZÁPASU NASKOČIL PO TŘECH LETECH

Užívám si každé utkání, každý trénink

Před více než rokem po sedmé operaci kolene ukončil kariéru. Předčasně. Někdejší ligový a reprezentační útočník Michal Hubník o víkendu naskočil do mistrovského utkání. O návrat do vrcholového fotbalu se pokouší v Českém Těšíně, kterému dopomohl k výhře nad Vratimovem.

V Českém Těšíně neměli v sobotu hlasatele, a tak většina nemohla tušit, že nový útočník s devatenáctkou na zádech dříve válel v nejvyšší soutěži, naposledy v barvách Jablonce. O obnovení zápasové premiéry Michala Hubníka skoro nikdo nevěděl. Kdyby ano, na bývalého reprezentanta by se jistě přišlo podívat několik stovek diváků. Další příležitost budou mít v sobotu, kdy Český Těšín od 16.00 hodin hostí Starou Bělou.

Na hřišti jste strávil něco přes desát minut, vstřelil jste branku a na dalších dvou jste se podílel. Jak máte dojem ze své premiéry?

Jsem rád, že jsem do utkání vůbec mohl nastoupit. Byl to krásný zážitek po tom těžkém zranění, vždyť

Michal Hubník (u míče) je hvězdou posilou Českého Těšína.

FOTO | ROMAN BASELIDES

zápas jsem nehrál už tři roky. Cítil jsem se docela dobře, na koleno jsem vůbec nemyslel, to bych ani nemohl hrát.

Pouhých dvacet minut vám stačilo k tomu, abyste všechny přesvědčil o svém střeleckém instinktu. Jak jste viděl svou trefu?

Dal jsem přihrávku spoluhráči do lajny, běžel jsem do vápna a pak dostal ideální centr. Mohl jsem přidat další gól, kdy jsem loboval branká-

ře, míč nakonec dostal do sítě Peter Kiška.

V zápase padlo sedm branek, přičemž oba celky si vytvořily spoustu situací, které po gólu doslova volaly. Co říkáte na úroveň páté nejvyšší soutěže?

Krajský přebor jsem nikdy nehrál. Zápas se musel líbit, měl solidní parametry, hrálo se nahoru a dolů. Ostatně, fotbal je v podstatě všude stejný, i v nižších soutěžích.

Ožily při pohledu na zelené vratimovské dresy vaše vzpomínky na Jablonce?

Vůbec ne. To už je dlouho. Jinak na působení v Jablonci samozřejmě moc rád vzpomínám.

Kdy jste se rozhodl, že dříve avizovaný konec kariéry oddálíte?

Když jsem se v Olomouci poprvé rozběhl, řekl jsem si, že to znovu zkusím. Od ledna do června jsem makal s kondičním trenérem. Poté mi dopomohl k návratu třinecký trenér Neček. Stejně jako já je z Olomouce, vedl mě v dorostu, jsme kamarádi. Řekl mi, ať to s ním zkusím dva týdny v Třinci, že za zkoušku nic nedám. Nakonec jsme makali spolu dva a půl měsíce, od rána skoro až do večera. Doháněl jsem fyzickou a zpevňoval koleno, chodili jsme spolu běhat. A teď jsem se chtěl nejdříve rozehrát někde v nižší soutěži, proto jsem v Českém Těšíně.

Existuje možnost, že v zimě posílíte tým třineckého trenéra Nečka?

Může se to stát, ale tak daleko zatím nepřemýšlím. Užívám si každý trénink, každý zápas, zkrátka každou chvíli strávenou na hřišti. (BA)

Fotbalistům Českého Těšína se nedaří

Pouze dvakrát se v dosavadním průběhu soutěže radovali ze tří bodů fotbalisté Českého Těšína. Dohromady jich posbírali devět, což stačí na třinácté místo v průběžné tabulce.

BRUNTÁL – ČESKÝ TĚŠÍN 2:0

BRANKY: 34. a 79. Kyselý. Poločas: 1:0.

Č. TĚŠÍN: Gradek – Matuszek, Byrtus, Rac (67. Jadamík), Bolek – Konečný (29. Malyjurek, 73. Podaný), Kiška, Mendrok, Michalisko, J. Zogata – Šiška. Trenér: Beneš.

POLANKA – ČESKÝ TĚŠÍN 2:0

BRANKY: 17. Miko, 75. Šindler. Poločas: 1:0.

Č. TĚŠÍN: Gradek – J. Zogata (39. Folwarczny), Byrtus, Rac, Matuszek – Damián Podaný (58. Jadamík), Šiška, Mendrok (82. Danek Podaný), Konečný (71. Pecha) – Michalisko – Kiška. Trenér: Beneš.

ČESKÝ TĚŠÍN – KRNOV 2:0

BRANKY: 4. Sostřonek, 39. Rac. Poločas: 2:0.

Č. TĚŠÍN: Gradek – Matuszek, Byrtus, Rac, Bolek – Michalisko, Šiška (76. J. Zogata), Sostřonek, Konečný (81. Damián Podaný) – Mendrok – Kiška (90. Danek Podaný). Trenér: Beneš.

ORLOVÁ – ČESKÝ TĚŠÍN 2:0

BRANKY: 14. a 75. Renta. Poločas: 1:0.

Č. TĚŠÍN: Pecha – Matuszek, Kupczak, Rac, Bolek – Hradečný, Šiška, Sostřonek, Konečný – Mendrok (60. S. Zogata, 78. Byrtus) – Kiška. Trenér: Beneš.

ČESKÝ TĚŠÍN – VRATIMOV 4:3

BRANKY: 31., 34. a 89. Kiška, 20. Hubník – 33. a 79. Svěčák, 3. Osvěčák. Poločas: 3:2.

Č. TĚŠÍN: Pecha – Bolek, Matuszek, Rac, Kupczak – Konečný (82. Michalisko), Šiška, Sostřonek (72. Mendrok), Hradečný – Kiška – Hubník (63. S. Zogata). Trenér: Beneš.

ČESKÝ TĚŠÍN – STARÁ BĚLÁ 1:1

BRANKY: 15. Sostřonek – 21. Kožík. Poločas: 1:1.

Č. TĚŠÍN: Pecha – Bolek, Matuszek, Rac, Kupczak – Šiška – Konečný, S. Zogata (79. Mendrok), Sostřonek, Hradečný (87. Michalisko) – Kiška. Trenér: Beneš.

PUSTÁ POLOM – ČESKÝ TĚŠÍN 1:1

BRANKY: 15. Jašek – 49. Rac. Poločas: 1:0.

Č. TĚŠÍN: Gradek – Bolek, Matuszek, Rac, S. Zogata, – Konečný, Šiška, Sostřonek, Hradečný (81.

Michalisko) – Kiška (89. Mendrok), Hubník. Trenér: Beneš.

ČESKÝ TĚŠÍN – ŠENOV 0:1

BRANKA: 29. Schovajsa z pen. Poločas: 0:1.

Č. TĚŠÍN: Gradek – Bolek, Matuszek (70. Mendrok), Rac, S. Zogata – Šiška – Konečný, Sostřonek, Hradečný (46. Kupczak) – Kiška – Hubník (80. Michalisko). Trenér: Beneš. (BA)

Peter Kiška (ve žlutočerném) obchází obránce.

FOTO | ROMAN BASELIDES

V ČESKÉM TĚŠÍNĚ UŽ PODRUHÉ HLEDALI MALÉ HOKEJOVÉ TALENTY

Děti se setkaly s Danielem Semanem

Akce Pojd' hrát hokej se těšila velkému zájmu.

FOTO | ARCHIV ODDÍLU

Na zimním stadionu v Českém Těšíně se ve druhé polovině září konala náborová akce s názvem Pojd' hrát hokej. Byla určena dětem od čtyř do osmi let, které si mohly během jednoho odpoledne vyzkoušet, jaké to je být velkým hokejistou.

Pro děti byl připraven program na ledě i mimo něj. Po příchodu a registraci odešly děti za doprovodu mladších dorostenců do tělocvičny, kde pro ně byla připravena ukázka tréninku na suchu pod

vedením fitness trenérky Kateřiny Štěpánkové, která s hokejovým klubem spolupracuje již druhou sezonu. Pro rodiče byla ve stejném čase připravena informační schůzka, na které se dozvěděli mnoho zajímavých a poučných informací, proč by mělo dítě začít v raném věku se sportem a proč si vybrat právě hokej.

Po tréninku na suchu se již nedočkavé děti přesunuly na ledovou plochu, kde pro ně bylo připraveno mnoho stanovišť, tak aby si vyzkoušely různé disciplíny a zároveň

si první hodinu strávenou na ledě užily co nejvíce. Na děti čekala střelba na bránu, slalom, přetahování lanem nebo hra na rybičky a rybáře. Pro nejmenší byl vyhrazen prostor, ve kterém na ně čekali starší žáci, kteří jim s prvními křůčky na ledě ochotně pomáhali. Na závěr děti zhlédly utkání minihokeje dětí, které s hokejem začínaly před rokem či dvěma.

Jako překvapení pro děti, ale i rodiče se na ledové ploše objevil Daniel Seman, který s dětmi nejen trénoval, ale připravil si pro ně také

malou ukázkou dresů a medailí a ti odvážnější si s ním po tréninku přišli popovídat, vyfotit se nebo si nechat podepsat nově obdrženy dresy.

Akce, které se zúčastnilo přes třicet nových dětí, se povedla a my se budeme těšit na všechny, kterým nevyšel zářijový termín, na další akci, která se uskuteční v lednu. Děti, které by chtěly začít s hokejem, můžou dorazit na zimní stadion každý den mezi 17.00-18.00, kde jim budou poskytnuty informace, případně můžou volat na tel. 724427051 (Tomáš Wardas).

PETRA NEVELŠOVÁ

Osmý ročník BAHL je v plném proudu

Beskydská amatérská hokejová liga (BAHL) vstoupila v polovině září již do své osmé sezony.

Ligu, kterou již několik sezon hraje deset týmů, můžete chodit sledovat na zimní stadion do Českého Těšína každé úterý a čtvrtek od 20.00, kdy začínají první zápasy. Jeden zápas týdně se pak již tradičně odehrává na zimním stadionu v Havířově.

Jako mistr vstupuje letos do nové sezony tým HC Nebory "B", který vystřídal tým z Hrádku, jenž vyhrál ligu pětkrát z dosavadních sedmi ročníků. Jak tomu bude letos? Kdo zvedne nad hlavu pohár pro vítěze základní části a kdo se probouje až do finálového dne, který se každoročně koná v Třinci?

Do nové sezony vstupuje BAHL také s novým webem, který najdete na adrese www.bahl.cz. Zde se dozvíte veškeré informace o pro-

běhlých, ale i budoucích utkáních, najdete zde tabulku i přehledné bodování hráčů v celé lize.

Výsledky úvodních tří kol Beskydské amatérské hokejové ligy – první kolo: HC Hrádek – HC Torpedo Havířov 1:5, HC Bulldogs Hradiště – HC Nebory „B“ 2:4, HC Kozubová – Monsters 3:0, HC Technici Střítež – CJTH Czarne Pantery 3:1, HC Dynamo Mosty – HC Imperators Třinec 1:3. Druhé kolo: HC Torpedo Havířov – HC Dynamo Mosty 5:2, HC Bulldogs Hradiště – HC Hrádek 5:4, HC Imperators Třinec – HC Nebory „B“ 6:1, HC Kozubová – CJTH Czarne Pantery 4:0, HC Technici Střítež – Monsters 2:6. Třetí kolo: HC Nebory „B“ – HC Hrádek 1:5, HC Kozubová – HC Technici Střítež 2:3, Monsters – HC Torpedo Havířov 3:1, HC Imperators Třinec – HC Bulldogs Hradiště 1:4, CJTH Czarne Pantery – HC Dynamo Mosty 3:2. (PN)

Wolves zahájili novou sezonu

Čtyři zápasy ve čtvrté nejvyšší soutěži absolvovali hráči HC Wolves Český Těšín. V domácí premiéře svěřenci trenéra Jaroslava Bariše roznesli 8:1 Horní Benešov, posléze v repríze loňského čtvrtfinále play-off nestačili na Studénku (3:6). Ve třetím domácím vystoupení Vlci zničili rezervu Nového Jičína 9:1 a vzápětí neuspěli v přestřelce na ledě Orlové (11:5).

FOTO | ROMAN BASELIDES

OHLÉDNUTÍ ZA ÚSPĚŠNÝM PŮSOBENÍM ČESKOTĚŠÍNSKÝCH BADMINTONISTŮ V PRVNÍ LIZE

Nováček soutěže vyválčil stříbrné medaile

Po vítězství v kvalifikaci o první celostátní ligu (skupina východ) se po dlouhé odmlce družstvo těšínských badmintonistů vrátilo do druhé nejvyšší soutěže družstev v České republice.

Před začátkem sezony družstvo doplnily dvě klíčové posily z Polska, olympionička Kamila Augustyn a nadějná juniorská reprezentantka Kornelia Marczak.

První kolo základní části se odehrálo v Pardubicích, Slavoj porazil Pardubice i Brno shodně 5:3. Za zmínku stojí smíšená čtyřhra, do které od prvního kola nastupovali Tomasz Mendrek s Kamilou Augustyn. Hráči, jenž ví, jak chutná hra pod olympijskými kruhy. Druhé kolo se přesunulo na severní Moravu. V Kopřivnici si Českotěšínské poměrně hladce poradili s družstvem Hradce Králové (7:1) a přehrál i badmintonisty Kopřivnice (5:3).

Závěrečné třetí kolo základní části se odehrálo v Těšíně před zraky domácích fanoušků. Cíl byl jasný – porazit Dobrušku a důstojně odehrát utkání s družstvem z Klimkovic, aby se tým udržel v první trojce a měl možnost hrát o medaile a případnou baráž o extraligu.

Lákadlem pro diváky byl opět mix Tomasz Mendreka s Kamilou Augustyn, oba potvrdili roli favoritů a zapsali první bod. Domáci zaváhali jen ve třetí dvouhře mužů a prvním mužském deblu. Na konto Českého Těšína přibýlo dalších pět bodů, družstvo plně splnilo, nad Dobruškou vyhrálo 6:2. Vzhledem k tomu, že Klimkovice porazily Dobrušku poměrně jasně, hráči Slavaje ve vzájemném duelu mohli šetřit síly na další ligové kolo. I navzdory porážce 1:7 získali jistotu pokračování v soutěži a s ní spojeného souboje o medaile v domácí hale.

Badmintonisté Českého Těšína skončili v první lize druzí.

FOTO | ARCHIV ODDÍLU

Zaostali jen za suverénními Klimkovicemi

Po třech kolech vznikly dvě skupiny – první tříčlenná, v níž se bojovalo o celkové vítězství v první celostátní lize a následnou baráž o extraligu, a druhá čtyřčlenná, ve které se válčilo o záchranu. Díky maximálnímu nasazení všech českotěšínských badmintonistů a výsledkům vzájemných zápasů ostatních družstev se Slavoj mohl rvát o nejvyšší příčky.

Po měsíci badmintonisté Slavaje opět nastoupili před domácím publikem, které znova zaplnilo halu. Nečekaná remíza s Pardubicemi i s Klimkovicemi jim zajistila průběžné prvenství a šanci na celkové vítězství.

Do boje o medaile v Klimkovicích Českotěšínské vyrazili v oslabené sestavě. Štěstí je opustilo v nejméně vhodnou chvíli, Pardubice jim vrátily porážku z prvního kola základní části, Klimkovice zamíchaly sestavou, potvrdily svou dominanci a vyhrály zápas, celou soutěž a následně uspěly i v baráži o extraligu.

Nováček z Českého Těšína převzal stříbrné medaile.

Závěrem oddíl vřele děkuje sponzorům, kteří mu vytvořili podmínky pro úspěšnou reprezentaci badmintonu nejen v Těšíně, ale v celé soutěži, a také svým fanouškům, kteří mužstvo podporovali v domácích i venkovních zápasech.

Sestava družstva v sezoně 2016-2017

Muži: Tomasz Mendrek, Michal Kallus, Adam Szarzec, Wojciech Mendrek, Marek Kufa, Daniel Koždoň.

Ženy: Kamila Augustyn, Kornelia Marczak, Irena Hlávková, Eva Husarová, Beata Fukalová, Katrin Krauzová. (RED)

Nadějný hráč Slavaje Marek Kufa.

FOTO | ROMAN BASELIDES

TJ SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN ODDÍL BADMINTONU

vyhlašuje

NÁBOR NOVÝCH ČLENŮ

Hledáme pohybově nadané děti narozené 2007 a mladší.
Pro více informací volejte p. Šařec 604 201 043,
nebo navštivte některý z našich tréninků.

www.badmintonatesin.cz

Z PĚTI UTKÁNÍ DRUŽSTVO TRENÉRKY SYLVY BAJTKOVÉ DVAKRÁT REMIZOVALO A TŘIKRÁT PROHRÁLO

Fotbalistky nepoznaly radost z vítězství

Pět zápasů, dvě remízy, tři porážky a ani jedno vítězství. Fotbalistky Českého Těšína vykročily do nového ročníku divize levou nohou.

„Ambice máme vysoké, ale raději stojíme nohama pevně na zemi. Letní příprava měla k ideálu velmi daleko, naše klíčové hráčky mají za sebou sotva pár tréninků. Z kondice holek mám určité obavy. Navíc máme doslova smrtící los – Baník, který spadl, a poté družstva, která vloni obsadila první čtyři místa,“ podotkla trenérka Českého Těšína Sylva Bajtková. V letní pauze se rozloučila s brankářkou Janou Sikorovou, která zamířila do konkurenčního Havířova.

Č. TĚŠÍN – BANÍK OSTRAVA 1:2

BRANKY: 16. Skočková – 54. a 78. Peterková. Poločas: 1:0.

Č. TĚŠÍN: Hronová – Dordová – Kölbllová, Backová, V. Špalková.

Fotbalistky Českého Těšína (v černožlutém) vyhlíží první výhru.

FOTO | ROMAN BASELIDES

vá – Borová, Šmídová, Kohutková, Skočková, Hrabcová – Nováková. Střídaly: Farská, Klusová, Kurková. Trenérka: Bajtková.

HAVÍŘOV – ČESKÝ TĚŠÍN 4:1

BRANKY: 4. Denková, 19. Fukalová, 32. Jelínková, 80. Maláčová – 62. Klusová. Poločas: 3:0.

Č. TĚŠÍN: Hronová – Kuricová, Hrabcová, Skočková, Špalková, Kohutková, Kölbllová, Klusová, Dordová, Šmídová, Nováková. Trenérka: Bajtková.

ČESKÝ TĚŠÍN – LUBINA 2:2

BRANKY: 34. Borová, 41. Klusová – 68. Klempířová, 87. Zelenková. Poločas: 2:0.

Č. TĚŠÍN: Hronová – Dordová – Kölbllová, Backová – Hrabcová, Šmídová, Kurková, Špalková – Nováková, Skočková, Klusová. Střídaly: Farská, Borová, Valečková, Kohutková. Trenérka: Bajtková.

LODĚNICE – ČESKÝ TĚŠÍN 3:0

BRANKY: 38. Petlachová, 49. Jarošová, 58. Šreková. Poločas: 1:0.

Č. TĚŠÍN: Hronová – Šmídová – Kölbllová, Valečková – Farská, Kohutková, Dordová, Hrabcová – Klusová, Špalková, Nováková. Střídaly: Skočková, Žigová. Trenérka: Bajtková.

ČESKÝ TĚŠÍN – PRŽNO 1:1

BRANKY: 52. Skočková – 82. Mojžíšková. Poločas: 0:0.

Č. TĚŠÍN: Hronová – Backová – Kölbllová, Valečková, Špalková – Hrabcová, Skočková, Dordová, Šmídová, Nováková – Klusová. Střídaly: Vítková, Kohutková. Trenérka: Bajtková. (BA)

FAKTA A VÝSLEDKY

PLAVÁNÍ

Na pátém ročníku Velké ceny Havířova v plavání o sobě opět dala vědět Sofie Vavrdová (kategorie 2007-2008). V disciplínách 50 m kraul a 50 m znak zaplavala osobní rekordy a v obou případech se dostala mezi desítku nejlepších. Na své oblíbené trati 50 m prsa se probila na medailové pozice, v osobním rekordu si zaplavala pro druhé místo.

HORSKÁ KOLA

Na juniorském mistrovství světa v downhillu českotěšínský biker Petr Folvarčný obsadil v konkurenci 48 závodníků osmnácté místo. Skoro dvoukilometrovou trať v australském Cairns, která se řadí mezi nejrychlejší na světě, svezl trenér Erika Kimmela absolvoval poprvé v kariéře. S umístěním je Folvarčný spokojen, před měsícem musel na operaci se zlamaným malíčkem. (RED)

Úvod Severomoravské ligy mužů zvládli basketbalisté Slavoje na výbornou. Nováček soutěže si poradil s rezervou VŠB Ostrava a i Slavii Havířov.

VŠB OSTRAVA „B“ – SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN 72:79

První zápas ve vyšší soutěži, v Severomoravské lize mužů, odehráli basketbalisté Slavoje na palubovce vysokoškoláků z Ostravy. Slavoj udržel všechny své klíčové hráče a navíc angažoval dvě nové posily – Grzegorze Siwého a Michala Talíka. I s ohledem na posily vedení klubu vytýčilo cíl v podobě umístění mezi čtyřmi nejlepšími celky desetičlenné soutěže. Slavoj sice dostal první koš, ale v úvodní čtvrtině i díky čtyřem trojkám Grzegorze Siwého odskočil domácím na 14:19. V druhém hracím období hosté přidali tři trojky a udržovali si náskok, ve třetí čtvrtině vedení navýšili až na dvacet bodů. Vysokoškoláci postupně začali stahovat náskok Slavoje, ale

hosté si už vítězství nenechali vzít a po zásluze vyhráli 79:72.

Čtvrtiny: 14:18, 27:44, 51:65, 72:79.

Nábor do basketbalového klubu

Basketbalový oddíl TJ Slavoj Český Těšín hledá chlapce ročník 2007 a mladší, kteří by chtěli hrát basketbal. Přijď k nám na trénink:

Úterý: 15. 00-16.00 hodin (tělocvična ZŠ Pod Zvonek) – trenér Jiří Ježek

Čtvrtek: 15.30-17.00 hodin (tělocvična ZŠ Masarykova) – trenér Igor Bosák

Trenéři: Jiří Ježek, Igor Bosák, tel.: 724 744 975, 606 747 469 (RED)

Č. TĚŠÍN: Kubieň 21, L. Siwy 21, G. Siwy 20, Hajduk 8, Domajer 5, Holis 3, Bosák, M. Ježek. Trenér: Fukala.

SLAVIA HAVÍŘOV – SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN 62:83

Ke druhému utkání nastoupili basketbalisté Českého Těšína na palubovce Slavie Havířov a nenechali nikoho na pochybách, že to s atakem na přední příčky moravskoslezské ligy mužů myslí vážně. První a druhá čtvrtina byla relativně vyrovnaná, ale i tak si Těšín vytvořil v poločase 14bodový náskok. O vítězi se rozhodlo ve třetí čtvrtině – Těšín v ní zpřesnil střelbu, pár košů dal i z rychlých protiútoků a vyhrál ji o 17 bodů. Závěrečná čtvrtina se už pouze dohrávala, v sestavě hostů se objevili všichni hráči a domácí dokonce snížili na 62:83

Čtvrtiny: 14:22, 29:43, 42:73, 62:83.

Č. TĚŠÍN: L. Siwy 26, Kubieň 19, Hajduk 17, Domajer 8, G. Siwy 4, M. Ježek 4, Holis 3, Talík 2, Fukala, Kuboszek. (RED)

TĚŠÍNSKÉ LISTY

Periodický tisk územního samosprávného celku

Vydává: Město Český Těšín, nám. ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín, IČO 00297437 | Šéfredaktorka: Mgr. Dorota Havlíková
Redakční rada: Ing. Vít Slováček, Mgr. Stanislav Folwarczny, Mgr. Gabriela Hřebačková | Evidenční číslo: MK ČR E 17299.

Příspěvky, inzerce: czernekova@tesin.cz | Grafická úprava: David Stypka | Tisk: Finidr, s.r.o.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu či případné krácení příspěvků. | Vydavatel si vyhrazuje právo publikované materiály zveřejnit též na internetu.

Reklamace roznosu Těšínských listů do schránek: 606 688 612. Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí.

Těšínské listy jsou dostupné také ve formátu PDF na stránkách www.tesin.cz

Kulturní a společenské středisko „Střelnice“

KONCERTY V JAZZKLUBU NA STŘELNICI

13.10.2017 * 20:00 KAZACHSTÁN (progressive-art rock)
 20.10.2017 * 20:00 LAUTR (hard rock-heavy)
 03.11.2017 * 20:00 BOWLE BAND (blues, jazz)
 10.11.2017 * 20:00 HITY Z KAZEŽÁKU (disko)
 24.11.2017 * 20:00 MINUS123MINUT (jazz, world music)
 01.12.2017 * 20:00 HITY Z KAZEŽÁKU (disko)
 15.12.2017 * 20:00 JAZZOVÁ VILIJÓVKA (jazz, swing)

POHÁDKOVÉ NEDĚLE

Káfa a Škubánek
 15.10. * 15:00, sál KaSS "Střelnice"
 Divadelní představení pro děti uvádí Divadlo D5, Praha.

Honza a kocour
 12.11. * 15:00, sál KaSS "Střelnice"
 Veselé pohádkové představení v podání divadelního souboru Harlekýn.

CESTOPISNÉ VEČERY

Všude dobře, v Peru taky!
 26.10. * 18:00, Jazzklub na Střelnici
 Ostravský fotograf a cestovatel Radim Kolibík zachytil krásu jihoamerického Peru na fotoaparát, dron i kameru.

TĚŠÍNSKÁ TANČÍRNA

Kulturní a společenské středisko "Střelnice"
 22.10., 26.11., 10.12. vždy v 17:00

ZÁJEZDOVÉ DIVADLO

18.11. * 18:30, Divadlo Jiřího Myrona
 Zájezd do Ostravy na operetu / muzikál JESUS CHRIST SUPERSTAR.

KONCERT YVETTY BLANAROVIČOVÉ A JOSEFA VOJTKA

13.12. * 18:00, Kino Central Český Těšín
 Předprodej vstupenek od 18.9. v KaSS "Střelnice".

PRŮVAN V ŠATNÍKU

14.10. * 14:00 – 18:00 v KaSS "Střelnice"
 Komunitní výprodej oblečení pro ženy, muže i děti.
 Navštivte těšínskou prodejní akci, prozkoumejte obsah skříní prodejců a odneste si domů ty nejlepší kousky!

VEŘEJNÉ POZOROVÁNÍ OBLOHY

26. – 27. 10. * od 18:30
 Veřejná pozorování oblohy se konají každý měsíc ve hvězdárně, která je součástí budovy Těšínského divadla. Přístup do hvězdárny je v zadní části budovy ze dvora (vstup přes vrátnici TD).
 V případě nepříznivého počasí se pozorování nekoná.

PROMÍTÁNÍ * PRO SENIORY *

19.10. * 10:00 BÁBA Z LEDU
 16.11. * 10:00 MASARYK
 Kino Central Český Těšín,
 vstupné: 50 Kč

PODZIMNÍ PRÁZDNINY S FILMEM

26. – 27. 10. 2017 * 10:00
 sál KaSS "Střelnice"
 Zveme všechny děti na promítání oblíbených příběhů Toma a Jerryho do KaSS "Střelnice".

MEZINÁRODNÍ DEKÁDA VARHANNÍ, KOMORNÍ HUDBY A SBOROVÉHO ZPĚVU

Český Těšín – Cieszyn
 11. – 20. 10. 2017
 Mezinárodní dekáda varhanní, komorní hudby a sborového zpěvu tvoří cyklus deseti jedinečných a pro občany Moravskoslezského kraje významných koncertů vážné hudby v chrámech, kostelích a koncertních sálech Českého Těšína a polského Cieszyna, na kterých se široké veřejnosti prezentují pěvecké sbory, komorní tělesa, jednotlivci a další umělci z různých zemí.

Dotaci na realizaci festivalu poskytl Moravskoslezský kraj.

TĚŠÍNSKÝ JAZZOVÝ FESTIVAL

Český Těšín – Cieszyn
 13. – 18. 11. 2017
 Tradiční hudební svátek zaplní město jazzovou atmosférou. V kavárnách, klubech a těšínských sálech se objeví kapela Flegma, Jiří Kotača & Alf Carlsson Quartet, Tomáš Liška & Invisible World Q, Vince Agwada, Audrey Martells & Walter Phishbacher Trio, Laco Deczi & Celula New York.

Dotaci na realizaci festivalu poskytl Moravskoslezský kraj.

Senioři se opět setkali na Střelnici

Již se stalo milou tradicí, že u příležitosti Dne seniorů zve městský úřad jubilanty – osmdesátníky na odpolední společenské posezení do Kulturního střediska Střelnice.

„V letošním roce se dožívá tohoto významného jubilea 112 našich občanů. Zveme i seniory starší 80 let z pobytových zařízení sociálních služeb. Pro ně je to příjemná příležitost setkat se se svými vrstevníky,

popovídat si a zhlédnout zajímavý program,“ uvedla referentka Alice Loseová.

Pro všechny byla připravena malá drobnost z rukou starosty Víta Slováčka a místostarostky Gabriely Hřebečkové, občerstvení a také hodinové pásmo v podání folklorního souboru Slezánek, které na pódiu vystřídala dechová hudba Věrovan-ka. (DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

„AVION“
ČITÁRNA A KAVÁRNA

Čítárna a kavárna „Avion“ / czytelnia i kawiarnia „Avion“
tel. 558 711 961, noiva@noiva-tesin.cz, www.noiva-tesin.cz

ŘÍJEN 2017

Od 12. 10. 2017

VÝSTAVA: BRONISŁAW LIBERDA – GRAFIKY

K 80. narozeninám známého a oblíbeného umělce. Výstava potrvá do 30. 11. 2017.

Pátek 20. 10. v 17 hod.

PAR AVION

Pořad Renaty Putzlacher-
-Buchtové a Radovana Lípuse.
Budou k vidění krásné, staré pohlednice a protagonisté ve svém jedinečném stylu přiblíží osudy lidí, kteří je posílali. Vstup 50 Kč, pro členy klubu AKROPOL 30 Kč.

Úterý 24. 10. v 17 hod.

PIASTOVNA A ČESKÁ KRÁLOVNA VIOLA TĚŠÍNSKÁ

Přednášející Petr Zajíček představí populárně naučnou formou život a dobu Violy Těšínské, jejíž 700. výročí úmrtí si letos připomeneme.

Pátek 27. 10. v 17 hod.

PUŠKINŮV EVŽEN ONĚGIN

Zatímco ruský čtenář má Evžena Oněgina jediného, čtenář český si slavný Puškinův román může přečíst hned v pěti různých překladech. V čem se originál Oněginova příběhu liší od svých českých verzí? Vstup 60 Kč, pro členy klubu AKROPOL 40 Kč.

LISTOPAD 2017

Čtvrtek 2. 11. v 17 hod.

ŠANCKMAJSTŘI

A ŠANCKNECHTI ANEB JAK SE BUDOVALY PEVNOSTI

Martin Krůl představí, jakým způsobem probíhala výstavba opevnění a kdo všechno se na ní podílel - od inženýrů přes řemeslníky až po kopáče. Na příkladu stavebních prací na Velké šanci v Mostech u Jablunkova.

Pátek 10. 11. v 17 hod.

KŘEST KNIHY

DANUTA CHLUPOVÁ – BLIZNA

Danuta Chlupová představí svůj debutový román Blizna který získal 1. cenu v soutěži Literární debut roku v Polsku.

Pondělí 13. 11. v 17 hod.

HUDEBNÍ SALON

PETR LITWORA TRIO

Koncert v rámci Těšínského jazzového festivalu.
Vstupné 50 Kč.

Úterý 14. 11. v 15.30 hod.

LITERÁRNÍ PODVEČER

Regionální básníci představí svou tvorbu.

Čtvrtek 16. 11. v 17 hod.

NEMOCNICE V ČESKÉM TĚŠÍNĚ – K 80. VÝROČÍ ZALOŽENÍ

Přednášet bude Ilona Pavelková, historička Muzea Těšínska.

Úterý 21. 11. v 16 hod.

ŽENY ČESKÝCH PANOVNÍKŮ VE STŘEDOVĚKU

Přednáška ostravského historika Marka Zágory, který je označován za fenomén ostravských přednáškových cyklů. Za léta svého působení si v Ostravě vytvořil okruh nadšenců a někteří zájemci na něj dokonce stojí řadu, všechny židle jsou totiž beznadějně obsazeny.

Vstupné 40 Kč,
pro členy KPVU 20 Kč.

Čtvrtek 23. 11. v 17 hod.

CHOTĚBUZ-PODOBORA – ČTYŘI DESETILETÍ ARCHEOLOGICKÉHO VÝZKUMU VÝZNAMNÉ SLEZSKÉ LOKALITY

Přednáška doc. PhDr. Pavla Kouřila, CSc. průřezově představí základní výsledky archeologického výzkumu významného výšinného hradiště s osídlením pravěkým a raně středověkým, s důrazem položeným na památky hmotné kultury a počátky slovanského osídlení Těšínského Slezska.
Vstup zdarma.

Středa 29. 11. v 17 hod.

DIVADELNÍ SALON

ZAHRADA JANE AUSTENOVÉ

Účinkují: Marie Málková, Apolena Veldová a Magdaléna Borová.
Režie: Radovan Lípuse.
Vstupné 70 Kč, pro členy klubu AKROPOL 50 Kč.

Rezervujte si, prosím, místa.
Změna programu vyhrazena.

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE ČESKÝ TĚŠÍN

HRABINSKÁ 33, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, 737 01 ČESKÝ TĚŠÍN, TEL.: 558 737 109, WWW.DDMTESIN.CZ

AKCE

25. 10. 2017

VYLEZTE ZE SKLEPŮ A GARÁŽÍ

Místo konání: KaSS „Střelnice“ (Jazzklub), Český Těšín

Kontakt: 774 730 035

e-mail: nikola.hrivnakova@ddmtesin.cz

Ukažte nám svůj hudební talent a zviditelněte se. Zasoutězte si o nejlepší amatérskou skupinu. Na vítěze čekají hodnotné ceny. Zájemci se hlase do 21. 10. 2017 na e-mail: nikola.hrivnakova@ddmtesin.cz. Soutěž budou hodnotit odborníci.

26. 10. 2017, od 18.00 veřejnost, poslední vstup na akci 19.00

HALLOWEEN – AKCE PRO RODIČE S DĚTI

Místo konání: zahrada Albrechtovy SŠ (modrá budova), Český Těšín

Kontakt: 774 730 035, e-mail: nikola.hrivnakova@ddmtesin.cz

Přeneste se s dětmi do světa tajemných postav, strašidelné atmosféry a oslavte s DDM Český Těšín ten pravý Halloween. Těšíme se na vás.

4. 11. 2017, 08.00-20.00

TANEČNÍ LIGA MORAVSKOSLEZSKÉ DIVIZE ČSTS 2017 „O CENU MĚSTA ČESKÉHO TĚŠÍNA“

Místo konání: víceúčelová sportovní hala Albrechtovy střední školy, Český Těšín. Vstupné: 200 Kč/os. stůl, 150 Kč dospělí, 80 Kč děti, studenti/důchodci. Kontakt: 733 530 839, e-mail: sarka.klimoszova@ddmtesin.cz
Pořadatel: Moravskoslezská divize ČSTS, DDM Český Těšín, Marenda z.s., město Český Těšín. Program akce: Taneční soutěž v latinskoamerických a standardních tancích tř. E, D, C, B se zahraniční účastí, Tanec pro všechny - hobby soutěže dětí a juniorů a Pohárová soutěž v latinskoamerických tancích tř. B, A, M.

1. 12. 2017, od 13.00 veřejnost

ADVENT V TĚŠÍNĚ – AKCE PRO RODIČE S DĚTI

Místo konání: nám. ČSA, Český Těšín. Kontakt: 733 530 839

e-mail: sarka.klimoszova@ddmtesin.cz

Adventní akce českotěšínských škol a Raš při ZŠ společně s organizacemi města. Zveme širokou veřejnost na bohatý program s rozsvícením vánočního stromu. Proběhne jarmark řemeslné a lidové tvorby, workshopy pro děti i dospělé, tradiční Slezský krmáš nabídne produkty a občerstvení společně s Dětským jarmarkem. Účinkují: žáci MŠ a ZŠ, gorolská kapela Bukoň z Jablunkova, ZUŠ Pavla Kalety Český Těšín. Atmosféru doladí vánoční atrakce pro děti. Akce se koná v rámci projektu „Kaj indži inaci – u nas po našymu. Lidová kultura Těšínského Slezska“, číslo projektu CZ.11.2.45/0.0/0.0/15_003/0000332. Projekt je spolufinancován Evropskou unií z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj – Program Interreg V-A Česká republika - Polsko 2014-2020.

PT, které byly zaměřeny na tanec nebo všestranné činnosti (S tancem na cestách, Tábortéka, Poslední je nejlepší). Příměstské tábory byly finančně podpořeny městem Český Těšín.

Věříme, že jsme uspokojili nejen rodiče, ale především děti pestrout nabídkou. Děkujeme všem pedagogickým pracovníkům, externím pracovníkům DDM ČT za kvalitní přípravu a organizaci PT. Na děti se opět těšíme příští prázdniny 2018.

VYHODNOCENÍ PRÁZDNIN 2017 CELOMĚSTSKÁ SOUTĚŽ

Skončil již XV. ročník celoměstského projektu pod názvem PRÁZDNINY 2017, který probíhal během července a srpna v Českém Těšíně. Celkem českotěšínské organizace připravily pro soutěžící 60 akcí.

Soutěže se zúčastnilo celkem 121 registrovaných dětí a akcemi prošlo celkem 1000 účastníků. Děti v našem městě se nenudily ani o prázdninách.

Bohatý program připravilo celkem 9 organizací města Český Těšín:

AVE – NZDM STŘEP, z.s. Dům dětí a mládeže Český Těšín, Hrabinská 33, příspěvková organizace, Ing. Zbyšek Kaleta – KALIA, Jezdecký klub v Českém Těšíně, Junák – český skaut, středisko Zlatá Orlice Český Těšín, z.s., Kulturní a společenské středisko „Střelnice“, Městská knihovna Český Těšín, 6. pionýrská skupina Svibická šestka, Klub mladých Fiadelfia.

Děti se mohly zapojit do různorodé činnosti od sportovních akcí, tvořivých a výtvarných workshopů až po poznávací výlety, znalostní nebo kreativní aktivity. Prázdninové aktivity našel každý účastník v brožurce Prázdniny 2017, kterou dostal na první akci. Především si však do této brožurky děti sbíraly soutěžní razítka za účast na jednotlivých programech. Novinkou byly připravené rodinné výlety – např. hrad Hukvaldy, Zoo Ostrava, Aquapark Bohumín. V letošním roce jsme odměnili všechny účastníky malým darečkem, tričkem. K vyhodnocení jsme ještě pro děti připravili překvapení, které je čekalo v kině, kde se podívaly na animovaný film Zpívej.

POKLADY Z TĚŠÍNSKÉ TRUHLY (22.-24. 9.)

V Českém Těšíně a Cieszynie se otvíraly poklady již po sedmácté.

Ač nepřízeň počasí komplikovala organizátorům přípravu akce, Truhla se nakonec setkala s velmi dobrým ohlasem u návštěvníků. Vernisáž výstavy paní Blaženy Slováčkové – klenotu těšínské výšivky, „Workshopy na cestách“ v obci Brenna nebo sešlost muzikantů v rámci projektu „Zagrej mi muzyčko“ můžeme označit jako velmi úspěšné. Tradiční nedělní Těšínský jarmark se spoustou stánků pod Piastovskou věží proběhl ke spokojenosti pořadatelů bez kapky deště a program přilákal návštěvníky z obou stran řeky Olše. Obyvatelé se šli u dobré lidové muziky a vystoupení dětských folklorních souborů, řemeslných stánků a slezské kuchyně.

Akce Poklady z těšínské truhly se konala za finanční podpory Moravskoslezského kraje a města Český Těšín.

ZAGREJ MI MUZYČKO (22.-24. 9.)

Mezinárodní setkání lidových kapel a folklorních souborů se uskutečnilo v rámci akce Poklady z těšínské truhly. Lidová hudba ovládla po tři dny Český Těšín a Cieszyn. Během víkendu se představilo návštěvníkům celkem 15 souborů z regionu Těšínského Slezska. Setkání při muzice a slezských písních se setkala s velmi dobrou odezvou u návštěvníků akcí.

Akce se uskutečnila v rámci projektu „Kaj indži inaci – u nas po našymu. Lidová kultura Těšínského Slezska“, číslo projektu CZ.11.2.45/0.0/0.0/15_003/0000332. Projekt je spolufinancován Evropskou unií z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj – Program Interreg V-A Česká republika - Polsko 2014-2020.

USKUTEČNILO SE

PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY PRÁZDNINY 2017

DDM Český Těšín, ul. Hrabinská uspořádal o letních prázdninách 14 příměstských táborů (PT), na kterých se zotavilo 402 dětí. Program příměstských táborů byl různorodý.

Připravili jsme PT se zaměřením na sport – např. Fotbalový, Pohybově-turistický, Netradiční, Bačůžkáři a Kemp stolního tenisu, o které byl jako každý rok velký zájem. Velké oblibě se těší i tři PT s koňmi, připraveny ve spolupráci s Jezdeckým klubem v Českém Těšíně. Novinkou letošního roku byly PT Kinder (pro předškolní děti), Přijel k nám cirkus a Technika je hra. I tyto nově připravené PT byly plně obsazeny. Nelze opomenout z nabídky

Rodinné mateřské centrum

U NÁS NAJDETE:

- kavárničku se spoustou dobrot
- příjemné prostředí i personál
- soukromá školička
- hlídání s chůvou po dobu Vašeho vyřizování
- zájmové kroužky
- dětské koutky dle věku (0-3, 3-6, 6+)
- příměstské tábory

ul. Čapkova 199/9, Český Těšín (prostory bývalé tékárny)

Více na www.centrumkristynka.cz
nebo na našem facebooku CENTRUM KRISTÝNKA

SLUŽBY

- OPRAVA OBUVI
- BRAŠNÁŘSTVÍ

- VŠÍVÁNÍ UZÁVĚRŮ
DO BUND, RIFLÍ, SPACÁKŮ, STANŮ
- IMPREGNACE KOŽENÝCH VÝROBKŮ
- PRODEJ KOŽENÝCH OPASKŮ

- PRODEJ IMPREGNAČNÍCH PROSTŘEDKŮ:
NA KŮŽI, GORE TEX, OUTDOOR ZN. COLLONIL

Štefánikova 20/21, 737 01 Český Těšín
☎ 604 236 973 ✉ belis2001@volny.cz

PROVOZNÍ DOBA

Po - Čt 9⁰⁰ - 12⁰⁰, 14⁰⁰ - 16⁰⁰

☞ elektroinstalační materiál ☞

☞ LED žárovky a svítidla ☞

☞ vypínače a zásuvky ☞

☞ hromosvody ☞

☞ kabely ☞

nakoupíte v prodejně

promor
s.r.o.

ulice Na Horkách 2019 (směr sběrný dvůr)

Český Těšín

tel.: 737 238 054, e-mail: obchod@promor.eu

VÝROBA A RENOVACE PÉŘOVÝCH DEK A POLŠTÁŘŮ

Novinka:

Hloubkové čištění koberec

Sběrna: Charlie rybářské centrum,
u Zámečku, Jablunkovská 853,
Český Těšín, Tel.: 603 111 648

Ing. Marek Zborník
BEZPEČNOST PRÁCE A POŽÁRNÍ OCHRANA
Mánesova 512/28, 73701 Český Těšín
558 736 586, 774 810 691, 777 810 822

marek.zbornik@atlas.cz

- revize hasicích přístrojů, hydrantů a elektro
- služby v oblasti bezpečnosti práce a požární ochrany pro firmy a organizace
- zpracování požárně bezpečnostního řešení stavby
- prodej hasicích přístrojů, hydrantových systémů, požárních hadic, plnění láhví CO₂
- prodej bezpečnostních tabulek

NEJLEVNĚJŠÍ CENY NA ÚZEMÍ ČESKÉHO TĚŠÍNA

ProfiMarket

Montážní technika a materiály

28.října 1610 Český-Těšín

tel.+420 739 453 933

WWW.PRONARADI.CZ

DOMITUS s.r.o. nabízí zajištění pronájmu bytů ve čtyřpodlažní novostavbě v blízkosti centra Českého Těšína, na ul. Svojsíkově.

Byty mají dispozice 1+kk až 3+kk s výměrou od 35 do 65 metrů čtverečních, součástí většiny bytů je balkon a je zajištěno parkovací stání. Část bytů je upravena pro bezbariérové bydlení.

Dokončení je plánováno na prosinec 2017 a již nyní je možno po předchozí telefonické domluvě seznámit zájemce s podmínkami bydlení a zajistit prohlídku bytů.

Bytový dům je developerským projektem společnosti ART PROSPERA, a.s. Tímto vzniká atraktivní bydlení pro všechny generace.

DOMITUS s.r.o.
kontaktní adresa
Štefánikova 20/21,
Český Těšín
tel.: 731 659 026

PRONÁJEM BYTŮ

**Mateřské centrum Šťastné srdce,
z.s. pro Vás připravilo program:**

Saunování kojenců a dětí od tří měsíců do pěti let

Zvyšte odolnost organismu svého dítěte vůči virózám a infekcím. Saunování zmírňuje projevy alergií, astmatu a zánětů.

Více informací naleznete na www.mcstastnesrdce.cz nebo na tel. +420 773 689 177.

Financováno z rozpočtu Města Český Těšín.

**Mateřské centrum Šťastné srdce,
z.s. pro Vás připravilo program:**

Divadélko trošku jinak

Nejznámější pohádky z našeho dětství.

Krtek a jeho příhody

Čtená pohádka známého příběhu.

Vše doprovázeno divadélkem maňáskovým, loutkovým, papírovým v podání týmu mateřského centra.

Více informací naleznete na www.mcstastnesrdce.cz nebo na tel. +420 773 689 177.

Financováno z rozpočtu Města Český Těšín.

Rodinné centrum

**Rodinné centrum Uzlíček, z.s.
pro Vás připravilo program:**

Atraktivní školička

— program pro děti

Určeno pro děti ve věku od 2 do 4 let jako příprava na školku. Program v podobě hudebního, pohybového, pohádkového, tvořivého či montessori dopoledne. Za příznivého počasí vycházky ven.

Více informací naleznete na www.mcstastnesrdce.cz nebo na tel. +420 727 919 698.

Financováno z rozpočtu Města Český Těšín.

**Mateřské centrum Šťastné srdce,
z.s. pro Vás připravilo program:**

Cvičení pro děti od 6 týdnů do 3 let

Soubor protahování, jógy, cvičení s jednoduchými říkankami a sledováním motoriky u dětí.

Více informací naleznete na www.mcstastnesrdce.cz nebo na tel. +420 773 689 177.

Financováno z rozpočtu Města Český Těšín.

olzadent.
zubní ordinace

PROFESIONÁLNÍ ČIŠTĚNÍ ZUBŮ

PÍSKOVANÍ AIR-FLOW •
ULTRAZVUK • DEPURACE

www.olzadent.cz

Tel. 775 570 005
I pro neregistrované pacienty.

PRŮKAZ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOVY

- Odborné posudky pro Nová Zelená Úsporám
- Výpočty tepelných ztrát
- Měření, kontrola a vyhodnocení účinnosti kotlů a klimatizací

STAVEBNÍ PROJEKTY

- Stavební projekty (domy, garáže, přístřešky, vestavby)
- Vyřizování stavebních formalit (stavební povolení, ohláška)
- Stavební dozor - ochrání Vaši investici

EMTEST spol. s r.o. 558 731 080, 558 712 129, 608 368 378
Kancelář: Dvořákova 2, 737 01 Český Těšín
e-mail: emtest@emtest.eu
www.emtest.eu

Cambridge Audio

GREAT BRITISH
SOUND SINCE 1968

Značková prodejna v Třinci

www.hifistyl.cz
Tel.: 603 841 784

LUCIE BÍLÁ

s kapelou P. Maláška
za doprovodu Bílého pěveckého sboru
+ hosté

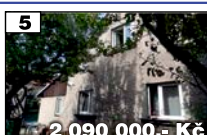
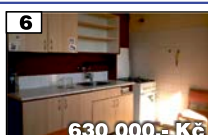
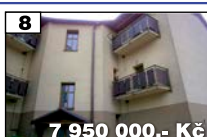
Bílé Vánoce II.
Lucie Bílá

OSTRAVA 18.12.

Předprodej: tickstream.cz, přes Ostravská infocentra
INFO: www.topkoncerty.cz

SLEZSKÁ REALITNÍ AGENTURA Český Těšín, s.r.o.

 466 300,- Kč Staveb. parcela 1438m² Ropice	 6 300 000,- Kč RD Třinec-Tyra - nadstandart	 1 300 000,- Kč RD Český Těšín ČT- Úvoz
 2 920 000,- Kč RD Pod Zelenou Český Těšín	 2 090 000,- Kč RD ČT-centrum města Český Těšín	 630 000,- Kč Dr.2+1 Úvoz Český Těšín
 630 000,- Kč Dr.2+1+2 balkóny Český Těšín, Ostravská	 7 950 000,- Kč Bytový dům Český Těšín - centrum	 1 128 400,- Kč Byt Osvl.3+1 ČT Hlavní Třída

Vyřídíme Vám úvěr na nákup veškerých nemovitostí, družstevních bytů a rekonstrukcí

Smetanova 173/2, 737 01 Český Těšín
tel.: 558 711 260, 777 860 853, 775 224 290
www.slezska-realitni.cz

KOUPÍM POZEMEK PRO VÝSTAVBU RODINNÉHO DOMU

- min. 1000 m²,
- voda, elektřina.

PLATÍM HOTOVĚ.

Tel: 724 670 589

Fajn půjčka

800 888 120 bezplatná linka
www.faircredit.cz

Fair Credit | FAJN půjčka
půjčte si od 4 000 do 50 000 Kč

- Rychlost v pohodlí Vašeho domova
- Férovost
- Individuální zákaznický přístup
- Transparentnost
- Profesionální jednání
- On-line přehled nad svým účtem
- Pojištění schopnosti splácet

Odpady

- svoz, využití a odstranění odpadů, vč. přepravy dle ADR
- návrhy a zajištění komplexního odpadového hospodářství u klienta, které zahrnuje optimalizaci technického, logistického, legislativního i personálního řešení
- přeprava odpadů a materiálů v kontejnerech 5 m³ – 40 m³
- komplexní služby v údržbě a opravách komunikací vč. zimní údržby

Stavby/demolice

- realizace komplexních demoličních a zemních prací
- mobilní recyklace stavebních odpadů přímo na stavbách, v místech demolice a v těžbě. Výsledný recyklát, je certifikovaným stavebním výrobkem a lze jej využít jako plnohodnotný stavební materiál, v širokém spektru stavebních činností.

Servis

- prodej, montáž a dodávky náhradních dílů pro nástavby nákladních vozidel
- revize a servis hydraulických nakládacích jeřábů
- opravy hydraulických čerpadel, rozvaděčů a pomocných pohonů
- výhradní zástupce dánské značky HMF pro ČR a zástupce značek CTS lift - nosiče kontejnerů a ZEPRO - zvedací čela

Přejeme krásně barevný podzim.

www.smolo.cz

